

Katoliški glas

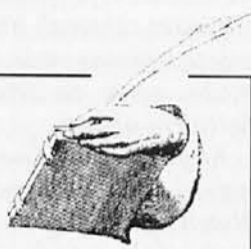
Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Zgodba brez konca

Damjan Hlede

Na pravkar zaključenem filmskem festivalu v Cannesu je zlato palmo za najboljši film prejel *Underground* (Podzemlje) Emira Kusturice, mednarodno priznanega režiserja, ki zmaga povsod, kjerkoli se predstavi s svojim filmom. Emir Kusturica je bosanski musliman, rojen v Sarajevu, zaljubljen v Beograd, mesto, »od vedno odprto vplivom najrazličnejših kultur« (Kusturica), žalosten zaradi boleče izgube: Jugoslavije. Simbol protislovij. V Sarajevu pravijo o njem: »Za nas ni več živ.«

Drugo najvišjo nagrado je prejel še en film o tragediji v bivši Jugoslaviji: *Odisejev pogled* grškega režiserja Thea Angelopoulosa. Pred manj kot letom dni je na beneškem filmskem festivalu zmagal film makedonskega režiserja Milka Mančevskega z naslovom *Pred dežjem*, ki govori prav tako o vojni tragediji na balkanskem polotoku.

Filmi, zgodbe, podobe, razmišljanja, poglobitve. Iz njih utripa ranjeno srce potlačjenih ljudstev.

V BiH še vedno neusmiljeno divja boj. Boj za pridobitev ozemlja, boj za uresničitev tisočletnih veldržavniških mitov, boj za samoodločbo narodov, ki se uresničuje s smrtjo in pogrebom najosnovnejšega človeškega dostojanstva. Pesek v oči hinavski paradigmi evropskega in svetovnega napredka. Pesek v oči Mednarodni skupnosti, ki danes pokleka pred Jeltsinom, ki je s krvjo zatrl samoodločbo čečenskega ljudstva, da bi bil posrednik miru v BiH. Film absurda? Ne, le absurda podoba resničnega in tragičnega ponižanja človeške duše, ki spira svoje grehe s podeljevanjem nagrad...

Res je, da bosta s to zmago nagrajena filma krožila po vseh kinodvoranah in tako postala dostopna širši publiki, toda kaj, ko svetovna politika ter informativni mediji (tisti, ki imajo dejansko moč, da bi lahko kaj ukrenili) ne pridejo nekaterim filmskim umetnikom niti do kolen? Dejstvo je namreč, da se 20. stoletje končuje prav tam, kjer se je začelo: v Sarajevu, v tragični apokaliptični narodov, religij in idej.

Tako pripoveduje režiser Angelopoulos: »Neki prijatelj, francoski časnikar, mi je nekega dne orisal vznemirljivo sceno. Ko je hodil po sarajevskih ulicah, se je približal javnemu stranišču in zagledal človeka, ki si je v tem prostoru naredil znamenje križa. Ustavil se je za trenutek in videl nekoga drugega, ki se je zaznamoval s pravoslavnim obrednim znakom. Potem je prišel še musliman in tam razgrnil preprogo za molitev. Tisto stranišče, ki ga je dal zgraditi Tito, je bilo v 12. stoletju pravoslavno svetišče, kasneje je bila na istem prostoru mošeja in nazadnje, pred komunizmom, še katoliška cerkev. Balkanski problem je zakopan v zgodovini, v temeljih, ki so bili zakriti. Ne bodo ga rešile ne plave čelade ne embargi.«

V bistvu gre za zgodbo, ki se tragično nadaljuje vse od Kajnovega bratomornega zločina, katerega korenine segajo do Adamovega izvirnega greha, ki je zaznamoval človeški rod. In čeprav verjamejo, da je tudi ta balkanska zgodba že odeta v skrivnost pasijona in Velike noči, ji s človeškimi očmi in močmi ne moremo videti konca...

Referendumi - sredstvo demokracije

Institucija referendumov je velika pridobitev za demokratizacijo javnega življenja, ker je najenostavnejši način, da se večina otrese nepotrebne ali celo krivičnega zakona ali da uvede novega, boljšega. To sicer ne posvečuje sredstva, saj bi večina lahko jutri uvedla tudi evtanazijo, kakor je že razporoko in splav. Kljub tem pomislekom je referendum eno izmed jamstev za

demokracijo, vendar pa ne sme nedomestiti parlamenta, ker bi tako uvajal mitingaški sistem odločanja. Referendum zato ne sme postati razvada ali sredstvo pritiska, ne sme se prepogosto ponavljati, biti mora konkreten in tudi splošno koristen. V nasprotnem primeru zgreši večino ciljev, zaradi katerih je bil zamišljen. Da bodo pristojni or-

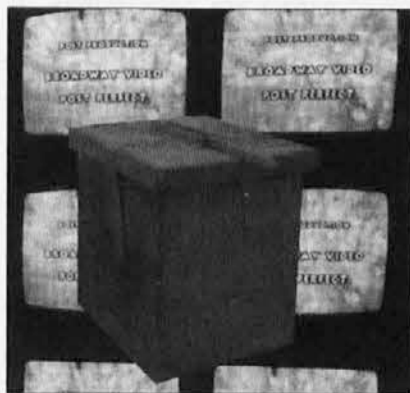
To je pogosto vprašanje vsakega vernega, še bolj pa manj vernega človeka. Lahko bi našli še druge neštete hude primere, ki preizkušajo človekovo vero. Če Bog obstaja, zakaj dovoljuje nekatere nesreče? Zakaj lahko umre mlada mati in zapusti majhne otroke? Zakaj potresi, zakaj Bosna, zakaj Afrika, zakaj Južna Amerika, zakaj atomska bomba? Zakaj so eni tako bogati, drugi pa umirajo od lakote, med temi celo nedolžni otroci?

Zakaj in zakaj?!

Vrnimo se k prvemu vprašanju: Auschwitz - kje je bil Bog? Odgovor lahko najdemo v resnični zgodbi Nobelovega nagradjenca Elije Wiesela. Tudi on je pretrpel pekel lagerja. V prvi knjigi z naslovom *Noč*, v kateri obravnava življenje v koncentracijskem taborišču, omenja tri vislice; pred temi so se ustavljali nekateri jetniki, med njimi tudi on. Visela so trupla, med njimi tudi mladenič, ki je bil še živ. Eden izmed prisotnih je izdihnil na glas: »Kje pa je tukaj Bog?« Tako si je odgovoril Wiesel: »Glej, tam visi; na tistih vislicah visi!«

Nekaj podobnega je odgovoril don Zeno Salatini, oče Nomadelfie, republike mladostnikov. V nekem groznem bombardiranju med vojno je nekdo zakričal: »Kje je Bog?« Salatini je odgovoril: »Poglejte te hribe in travnike; ustvaril jih je Bog. Bombardirajo pa ljudi.« To pomeni: Bog »trpi« v človeškem trpljenju. Dokler je s trpljenjem prizadet tudi človek, je z njim prizadet tudi Bog.

Zbršimo v sebi podobo triumfalističnega ali gospodujočega Boga! Sprejmimo ga kot osebo, ki v notranjosti človeškega trpljenja nadaljuje svojo pot v zgodovini; obenem nas osvobaja in nam pomaga.

gani morali ukrepati, priča že dejstvo, da je Pannella, nekronani kralj referendumov, začel zbirati podpise za 18 novih referendumov.

Letošnji referendumi ne zadovoljujejo, saj le nekateri odgovarjajo omenjenim pogojem. Le dva ali trije imajo tudi političen pomen, za večino ostalih je skoro popolnoma vseeno, kako se bomo 11. junija odločali. (dalje na 3. strani)

Auschwitz - kje je bil Bog?

Če pa bi ne bil drugačen od nas, neskončno različen in z neskončno drugačno logiko, kakor je človeška, kako bi bil Bog?

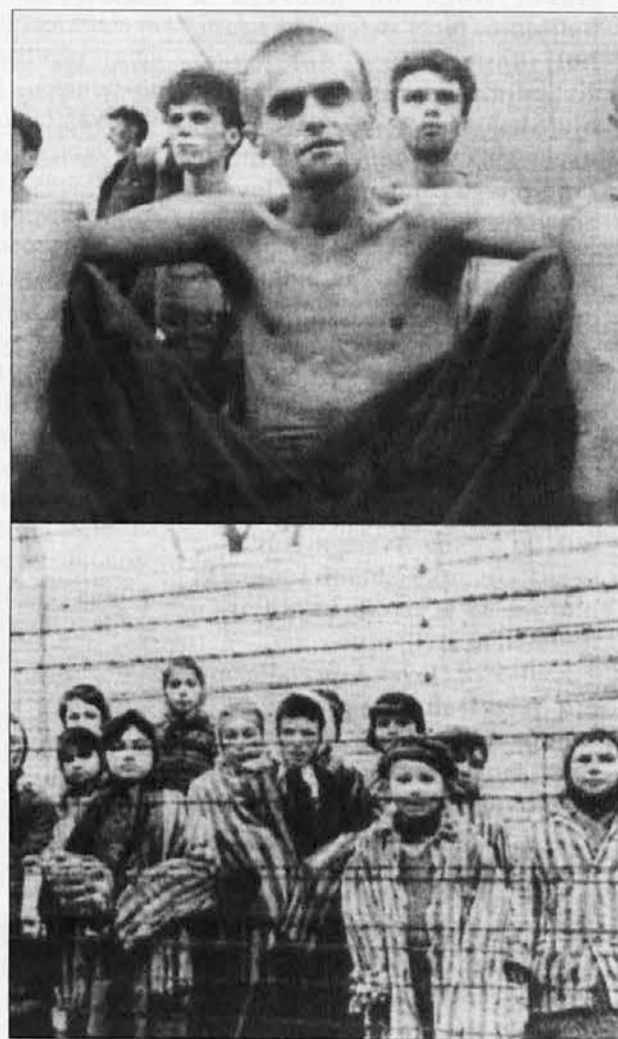
Bog je prisoten v trpljenju.

Janez pravi, da se Bog razodeva v križu. Če vem, da je Bog trpljenje sprejel, potem se ga ne bojim več. Ob nemočnem človeku hodi v zgodovini, dovoljuje zmoto in spoštuje človeško trpljenje. Zlo, ki nas obdaja, ne more biti za nas ovira, ko vemo, da Bog »trpi« v vsakem človeku. Božja »nemoč« je njegova moč. Kadar se nam zdi, da poznamo Boga, tedaj se zavemo, da ostaja neznan. Priznajmo mu njegovo svobodo, ki vlada ne z močjo, kakor jo ima človeški vladar, temveč v moči svoje »nemoči«! Največje in najvišje Kristusovo razodetje je v križu. Sv. Pavel piše celo o nespameti in pohujšanju križa. To so paradoksi! Pascal je zapisal, da bo Kristus v agoniji do konca sveta.

Ali sprejemamo Boga tako, kakor On hoče, da bi ga sprejeli?

Kadar govorimo o Bogu, jecljamo; zato veljajo Barthove besede: »Molimo, da bi Bog govoril tam, kjer se govori o njem!«

Boga preveč zapiramo v svoje

sheme. Če si želimo resničnega odgovora na težko vprašanje, smo pred to izbiro: ali kristjani sprejmemo Boga, kot popolnoma drugačnega od nas, ki uhaja iz shem zemeljske oblasti in potrošniške logike, ali bomo sledili prevladujoči sekularizaciji s pojmovanjem neživega Boga, enostavnega proizvoda neke filozofske misli.

Tudi v trpljenju Bog ostaja lju-bezen!

Dušan Jakomin

Binkošti

Danes so binkošti! Praznik, ko je prav, da se zavemo, kakšen velik pomen ima ta dan za vse vernike. To je praznik nas vseh, ker je naš skupni rojstni dan. Radi se spominjamo osebnega rojstnega dneva, praznujemo pa tudi ta praznični dan, ker daje vsemu vernemu človeškemu občestvu pojem povezanosti, skupnosti.

S prihodom Sv. Duha na apostole v prostorih zadnje večerje, ko je bila prisotna tudi Marija, se začne življenje vidne Cerkve v svetu. Na ta dan je Duh sprejel v svojo last apostole, jih napravil sposobne za njihovo poslanstvo, jim dal moč in pogum, predvsem razumevanje Kristusove skrivnosti, njegove osebe, njegovega življenja in vstajenja. Isto sposobnost daje danes Sveti Duh današnjim apostolom: papežu, škofom, duhovnikom, vernikom.

Vidni ognjeni jeziki nad apostoli so jeziki vseh narodov, prek katerih se širi božja beseda v svetu. Prav nasprotno kot v času babilonskega stolpa. Sedaj različni narodi dobivajo enotnost v Kristusovem imenu, v skupnosti ene Cerkve, ki deli zakramente, oznanja, kliče slehernega človeka.

Binkošti nas spominjajo, da Duh vsak dan vodi in oživlja slehernega izmed nas. Prejeli smo ga pri krstu. Sveti Duh je predvsem vodilo našega življenja; naša dolžnost je, da se prepustimo njegovemu vodstvu. To je obenem naša sreča in naša moč! S tem dobiva naše življenje svoj smisel in svojo polnost. Darovi so sicer drugačni, sadovi pa so isti...

Vsem našim bralcem, sestram in bratom v veri, voščimo, da bi v tem duhu vztrajali!

Bodimo hvaležni Bogu za ta veliki dar. Čuvajmo ga!

Sadovi Svetega Duha

Boga ne vidimo, kljub temu verujemo vanj. Naša vera v Boga se opira na znamenja njegove prisotnosti, na njegove sadove. Ta znamenja in ti sadovi nam ne povedo o njem samo tega, da Bog je, ampak tudi, kakšen je in da je Bog dober. Kot lahko spoznamo človeka po njegovih sadovih, tako tudi Boga. Ker je Duh božja oseba, velja isto tudi za njega. V mislih imam takega človeka, ki gre v službi Boga od dobrega k boljšemu, torej tistega, ki vedno bolj napreduje v duhovnem življenju. Kadar tak človek izpolnjuje božjo voljo, dela dobro, čuti v sebi velikotranji mir. Ta mir je sad Svetega Duha in je za človeka potrditev, znamenje, da je na pravi poti. Kadar tak človek ne služi Bogu, čutinemir, kar je znamenje, da ga Bog ne potrjuje, ne podpira v tistem dejanju. Če je nemir sad Svetega Duha, bo jasno vedel, zakaj je nemiren. Nemiren je npr. lahko, ker je o nekom slabo govoril, ker je nekoga užalil, ker je prehitro in nevarno vozil ipd. Nemir, ki je sad Svetega Duha, se razlikuje od vznemirjenja, ki nima jasnega vzroka in je ovira v duhovnem življenju.

Kadar je človek v preizkušnji, mu Sveti Duh daje pogum, lajša in odpravlja ovire na njegovi poti. Pravi mu npr. takole: »Kar pogumno naprej! Boš videl, da bo šlo. Stanje, v katerem si se znašel, ni lahko, toda to je samo del poti, ki jo boš prej ali slej prehodil. Še vedno se je našla rešitev in se bo tudi tokrat. Za dežjem posije vedno sonce.« Apostol Pavel pravi: »Upanje pa ne osramoti, ker je božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan.« Jezus je govoril, da bo poslal Tolažnika, torej tistega, ki tolaži, ki daje upanje.

Če je človek odprt, poslušen Svetemu Duhu, se to vidi tudi nazven, na njegovem obrazu. Lep je, spokojen. Res, lepo je srečati takega človeka. Ali se vam je že kdaj zgodilo, da bi ob srečanju s tako osebo bolj zahrepeneli po Bogu, po prijateljstvu z njim?

Ivan Hočevar

Jubilej v letu 2000

Cerkev je predvsem po zaslugi Janeza Pavla II. že stopila v sijaj svetega leta 2000. Namen tega jubileja je oživiljanje zavesti o vrednosti in pomenu, ki ga božje ljudstvo dobiva v človeški zgodovini. Papež nas vabi, naj odkrijemo navdušenje prvih verskih skupnosti, ki so prejele evangeljsko sporočilo.

Od 16. marca je že na delu osrednji odbor, ki mu predseduje kard. Etchegaray. Prav je, da takoj povečamo, da bo vsa stvar imela velik odmev, če bo prišlo do tesnih stikov in sodelovanja med tem odborom in krajevnimi cerkvami po svetu. Naloga odbora je, da temeljito pripravi teren za veliko srečanje od koncu stoletja. Posebne komisije bodo proučile vsak dogodek v zvezi z jubilejem iz teološkega, zgodovinskega, liturgičnega, pastoralnega, kulturnega, socialnega in ekumenškega vidika.

Ta jubilej presega vse prejšnje, saj bo zaobjel vse krajevne cerkve na zahodu in vzhodu, od Rima do Jeruzalema. Pomenil bo vrnitev k izviru odrešenja, novi prehod Rdečega morja. Tako je zatrdil kard. Etchegaray.

Vernike čaka posebno leto milosti in duhovnih sadov. Rim pričakuje za to priložnost nad 30 milijonov romarjev. Ali je prestolnica pripravljena na tolikšen obisk?

Kristjani želimo biti pripravljene na epohalni verski dogodek.

O pripravah na to izredno proslavljanje bomo še poročali.

Sestra Rosa je sedma redovnica (šesta Italijanka), ki jo je v Zairu strl virus Ebola. To ni smrt, ampak darovanje življenja!

Na prepihu časa

Pri založbi DRUŽINA smo izdali knjigo časopisnih komentarjev, pravih kratkih esejev, ki jih je pisatelj Alojz Rebula pisal za katoliški tednik Družino štiri leta, od začetka 1991 do konca 1994. Knjigi, v kateri so kronološko zbrani vsi članki, smo dali naslov *Na prepihu časa*.

Knjiga je izjemno zanimiv dokument preteklih prelomnih let. Rebula s preroško vnemo v luči vere in ljubezni do slovenskega naroda in njegove kulture spodbuja k iskanju pravih in trajnejših odgovorov za nako-pičene težave, hkrati pa odločno kritizira nepravilnosti in poceni rešitve.

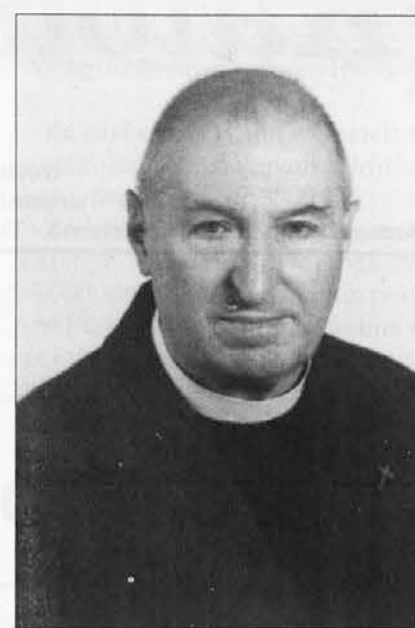
Vljudno Vas vabimo na predstavitev Rebulove knjige, ki bo v petek, 2. junija, ob 11.30 v prostorih na Teološki fakulteti, Poljanska 4 v Ljubljani.

Janez Gril

Iz spominov g. Mirka Zorna

Na vseh službenih mestih je imel g. Zorn težave s tedanjimi fašističnimi oblastmi; tako opisuje v spominih na težka leta, ki so izšli v koledarju GMD leta 1979. V Cerknem je moral maševati za italijanske uradnike in druge. Sprva je to opravljal brez pomislekov; ker pa je število teh vernikov kmalu upadlo na minimum, je to mašo opustil, kot so takrat zahtevali liturgični predpisi za binirane maše. Ker je opustil mašo, se je za zmeraj zameril fašistični oblasti.

Ko je prišel na Gorenje polje, je naletel na še hujše nasprotovanje. Hoteli so, da bi šel učiti otroke verouk v šolo, seveda v italijanščini. Ponujali so mu učiteljsko plačo, toda odklonil je in raje učil verouk tudi italijanske otroke v zakristiji. Zaradi tega ni dobil »placeta«, t.j. privoljenja od prefekture kot vikar, s tem tudi ni imel pravice do župnijske plače. Tri leta je tako živel le od dobrote vernikov. V Breginju je imel težave zaradi procesij, ko je bilo prepovedano slovensko petje izven cerkvenih prostorov. Pa se je zgodilo, da so pri procesiji k sv. Marjeti ljudje peli slovenske pesmi, on sam pa je zunaj cerkve pridigal po slovensko. Zatožili so ga na kvesturi in se je moral zagovarjati. Tudi ob drugih priložnostih je moral na zagovor. Toda vedno se je izmazal tudi po zaslugi dr. Janka Kralja, ki mu je znal svetovati, kako

naj se zagovarja.

Vedno in povsod je učil otroke verouk v slovenskem jeziku kot vsi ostali duhovniki tistega časa. Pri verouku so tedaj učili otroke moliti, peti in tudi pisati po slovensko. Zato končuje svoje spomine: »Ko bi bili fašisti vedeli, kaj vse smo slovenski duhovniki na Primorskem naredili in pretrpeli v obrambo ljubljene jezika, bi bili vse drugače postopali z nami.« Partija je po zmagi svoje revolucije seveda vse to vrgla za hrbit in številne primorske duhovnike zaprla kot fašiste in agente Vatikana. Toda celotna resnica le prihaja na dan. In resnica bozmagala nad polresnicami. K. Humar

Zlatomašnik Vinko Žakelj

Med letošnjimi zlatomašniki je tudi Vinko Žakelj, izseljenski duhovnik v Belgiji. Na Goriškem ga poznamo, ker je veliko poletnih počitnic preživel kot duhovnik v skrbi Marijinega svetišča na Sv. Višarjah. Na to božjo pot se je navezal z vsem srcem in zasnoval misel, naj bi Sv. Višarje postale božja pot za vso Združeno Evropo. Poleg tega je s svojim fotografskim aparatom ujel številne značilne prizore s tega planinskega sveta. Zelo rad se je tudi ustavljal v Zavodu sv. Družine v Gorici.

Ta mašniški jubilar je povezan z goriškimi Slovenci tudi zato, ker so razne pevske skupine gostovale pri njem v Belgiji oz. med slovenskimi rojaki v tej deželi. Gostovanje so vrtili in nastopili v KD leta 1982.

Do teh izmenjav je prišlo, ker g. Žakelj ne skrbi samo za dušni blagor slovenskih izseljencev, temveč tudi za njih kulturno življenje v okviru društva A.M. Slomšek in pevskega zbora.

G. jubilar je doma iz Šentjošta

nad Horjulom, kjer se je rodil leta 1918. Bogoslovje je končal v Ljubljani in bi tam moral biti posvečen v mašnika. Toda prve dni maja 1945 se je z drugimi bogoslovci in ljudstvom umaknil na Koroško. Posvečen je bil v Krki na Koroškem 19. maja 1945. Kot izseljenski duhovnik je prišel v Belgijo leta 1974 in tam ostal do danes v mestu Eisdenu. Zlatomašniški jubilej je slovesno obhajal 30. aprila v mestu Maasmecheln. Somaševali so apostolski nuncij Giovanni Moretti in številni izseljenski duhovniki. V cerkvi je govoril prelat Nace Čretnik iz Pariza. Pela sta pevska zbora Zvon in Slomšek. Čestitke je poslal škof Metod Pirih, maše sta se udeležila tudi slovenska diplomatska predstavnik v Bruslju Jaša Zlobec in dr. Boris Cizelj. Popoldne so rojaki pripravili zlatomašniku bogat kulturni program.

Gospodu zlatomašniku čestitamo in voščimo tudi rojaki naše dežele. Naj ga svetovišarska Marija ohrani še dolgo let!

Nova enciklika Ut unum sint

V torek, 30. maja, je Vatikan predstavil dvanajsto encikliko papeža Janeza Pavla II. *Ut unum sint* (Da bi bili eno). Govori o dialogu med cerkvami, ki naj pripelje do edinosti, do ene Kristusove Cerkve. Gre za še eno gesto velike odprtosti, odpustanja, ki edino lahko odpravi ločenosti; le-te so namreč pravi škandal. Papež vabi vse, da bi pozabili na preteklost in skupno gledali proti prihodnosti, da bi bili vsi eno. Edinost cerkva je sploh glavni cilj, ki si ga je zastavil sveti oče v pričakovanju jubileja leta 2000.

Slovesnost v Benečiji

V nedeljo, 28. maja, popoldne je bila v župnijski cerkvi sv. Jakoba v AŽli zahodna liturgija v bizantinsko-slovenskem obredu.

Somaševala sta g. Jože Markuža in g. Angel Kosmač, sodeloval je tudi domačin diakon g. Paskval Zuanella. Pri slovesnem bogoslužju je pel ekumenski zbor iz Gorice pod vodstvom g. Zdravka Klanjščka. Župnijsko cerkev so napolnili predvsem italijanski verniki in zbrano sledili cerkvenemu obredu. Ob koncu so izrazili zahvalo za lepo bogoslužje, še posebej so pohvalili ubrano petje v starocerkvenem slovenskem jeziku. Zahvala gre pobudnikom Beneški galeriji, Svetu slovenskih organizacij in Vzhodnemu domu iz Domja pri Trstu.

Binkoštna nedelja

»Da bi nas razsvetlil in nam dal svoje darove«

Silvester Čuk

Iz svojih otroških let se spominjam, kako je naš oče ob koncu rožnega venca, ki smo ga molili skupaj vsak večer, dodajal več očenašev z različnimi prošnjami. Eden prvih takih očenašev je bil »v čast Troštariju / Tolažniku / Svetemu Duhu, da bi nas razsvetlil in nam dal svoje darove.« Svetega Duha, ki so ga apostoli prejeli na binkoštni praznik, smo mi prejeli že pri krstu. Polnost Svetega Duha in njegovih sedmero darov pa prejmemo pri sveti birmi. Med podeljevanjem tega zakramenta krščanske zrelosti škof z iztegnjenimi rokami moli nad birmanci: »Gospod Bog, pošlji jim Svetega Duha Tolažnika; podeli jim duha modrosti in umnosti, duha sveta in moči, duha vednosti in pobožnosti; napolni jih z duhom božjega strahu!«

V tej molitvi je naštetih vseh sedem darov Svetega Duha, ki jih kristjan potrebuje, da more zvesto opravljati svoj življenjski poklic. Darovi Svetega Duha ne smejo biti zakopan zaklad, temveč

bogastvo, ki nam pomaga pravilno oblikovati naše življenje. Štirje darovi Svetega Duha krepijo bolj našo pamet: to so dar modrosti, umnosti, sveta in vednosti. Modrost življenja je v tem, do se po glasu svoje vesti, ki je glas Boga v srcu slehernega človeka, ustvarjenega po božji podobi, odločamo za dobro. Umnost pomeni umevanje-razumevanje božjih resnic in pravil; vednost pomeni napredovanje, rast v tem spoznavanju; dar sveta pa je potreben predvsem odraslim, da znajo svetovati tistim, ki sami ne najdejo prave poti. Dobro vemo, da v nekem pomenu svetujemo ali svetimo drug drugemu vsi od kraja, če živimo iz moči darov Svetega Duha: življenjsko povezani z Bogom.

Zadnji trije darovi - moči, pobožnosti, strahu božjega - se nanašajo bolj na voljo: pomagajo nam v vztrajnosti, ki je zelo potrebna lastnost v odnosu do Boga in do ljudi - dejansko je isto kot zvestoba. Dar moči nas krepi, da moremo premagati vse slabo in

hudo, ki je v nas in okoli nas; dar pobožnosti nam ohranja otroško zaupno srce in pripomore, da je naša pobožnost življenjska: se ne »posuš« na cerkvenem pragu, temveč napaja vsa naša drobna dejanja. Strah božji je spoštljivost pred Bogom in ne trepetanje pred njim, saj je Bog vendar naš prijatelj!

Sveti Duh je predvsem Duh ljubezni. Ljubezen preganja strah, piše apostol Janez.

Ljubezen vliva človeku pogum in moč. Ljubezen človeka povsem spremeni. Poglejmo apostole na prve binkošti: prej so bili boječji, da so se zbirali samo za zaprtimi vrati, potem pa so šli ven in pogumno oznanjali, da je ta Jezus, ki so ga Judje umorili, vstal in je pravi mesija. Če imamo v svojem srcu ljubezen, ki je sad Duha, potem nam nobena stvar ni pretežka. Kako velike žrtve sprejemajo nase naše matere, ker ljubijo svoje otroke! Če se bomo dali voditi božjemu Duhu, bomo sposobni »velikih« drobnih dejanj dobrote in ljubezni.

POGLED V SLOVENIJO

V juniju drugi del spravnih slovesnosti in prireditev

Razne slovesnosti ob 50-letnici konca druge svetovne vojne in osvoboditve, ki jih je v prejšnjem mesecu pripravila oblast, niso naletele v širši javnosti na večji odziv, simpatije in podporo. Potrdile pa so, da smo Slovenci pri ocenjevanju dogodkov in dilem med drugo svetovno vojno in po njej še zmeraj usodno razdvojeni in razcepljeni, zaradi česar skoraj ni videti velikih možnosti, da bi bila sprava na ravni države in prizadetih posameznikov kmalu dosežena. Takšno spoznanje je očitno prevladalo, čeprav bodo razne slovesnosti in prireditve, ki jih bo v tem mesecu pripravil Slovenski spominski odbor (v njem so predstavniki katoliških organizacij, Slovencev iz tujine, tednika Družina in društva Nova slovenska zaveza), morda prispevale k izboljšanju vzdušja in zagotovitvi pogojev, da bi iz kolektivnega spomina slovenskega naroda in države končno vendarle odstranili težka bremena in sovraštvo, ki izhajajo iz polpretekle zgodovine.

O tem je v pogovoru za Katoliški glas pojasnil nekaj svojih pogledov in misli tudi prof. Justin Stanovnik, nekdanji domobranec in zdaj glavni urednik Zaveze, glasila Nove slovenske zaveze. Naš sogovornik je poudaril pomembnost stališč o spravi, ki jih je sprejela Slovenska škofovska konferenca; toda dodal je, da bi morala biti izhodišča za spravo jasnejša in celovita. »Komunizem se še ni umaknil, njegovi predstavniki še zmeraj obvladujejo Slovenijo, kar je škandal brez primere. In

nadalje ljudje, ki so se šolali za komunizem, o njem še niso povedali jasne misli. Naj ponovim: dejstvo, da se komunizem še ni umaknil, pomeni škandal ne stoletja, ampak civilizacije.«

Prof. Justin Stanovnik je v pogovoru za naš tednik opozoril, da bi v Sloveniji morali izvesti duhovno in nravno očiščenje (katarzo), ki bi omogočila prevlado etike, kar bi bilo vse osnova za doseg narodne sprave. Sicer pa je naš sogovornik menil, da bodo prihodnje državnozbornske volitve lahko odstranile komuniste z vodilnih položajev. Večino poslanskih mest naj bi si zagotovile stranke t.i. slovenske pomladi, kar je na kongresu Socialdemokratske stranke Slovenije prejšnjo soboto ocenil kot realno možnost tudi njen predsednik Janez Janša.

Stanovnik je posredoval tudi podrobnosti o spominskih prireditvah in proslavah, ki bodo v juniju. Prva med njimi bo v petek, 9. junija, in v soboto 10. v Škofovih zavodih v Šentvidu v Ljubljani. Tam bo potekalo strokovno posvetovanje o vojni in povojnih dogodkih v Sloveniji. V torek, 20. junija, bo ob 17. uri slovesna maša v cerkvi v Vetrinju pri Celovcu, kjer bo vodil somaševanje celovški škof dr. Egon Kappellari. Predvidene so tudi spominske maše v Vetrinju, v ljubljanski stolnici in ob grobišču Pod krenom v Kočevskem rogu. Le-ta bo v nedeljo, 25. junija, ob 11. uri, ob somaševanju slovenskih škofov iz domovine in tujine; vodil jo bo slo-

venski metropolit dr. Alojzij Šuštar.

O drugih slovesnostih bomo še poročali; poudarjamo pa še en dogodek, ki sicer ni v uradnem programu prireditev: čez nekaj dni bo namreč izšla knjiga o spominskih ploščah, ki so bile vzdane v posameznih farah in iz katerih bo nemara najbolj natančno razvidno število žrtev na protikomunistični strani med drugo svetovno vojno. Takih plošč je za sedaj 81, pojasnjuje prof. Justin Stanovnik in dodaja, da je na njih zaenkrat zapisanih 7.392 žrtev komunističnega nasilja. Dejansko število žrtev je bilo seveda večje, ker v Sloveniji deluje 300 župnij, kar pomeni, da v večini župnij število žrtev še ugotavljajo. »Mislim, da je bilo vseh žrtev komunizma od 15 do 17 tisoč; od tega jih je v bojih padlo manj kot dva tisoč. Ostali pa so bili umorjeni od leta 1941 dalje.«

Narodna sprava je gotovo pereča in aktualna tema v Sloveniji. Toda kaj napraviti, da bi to žgoče vprašanje odstranili iz tekoče politike, da bi energije države, naroda in posameznikov lahko posvetili gospodarskim in razvojnim vprašanjem, od česar je predvsem odvisna naša prihodnost? Modeli sprave, ki so jih uporabili v drugih državah, so za Slovenijo očitno neprimerni. Na ta vprašanja ni mogoče točno in zanesljivo odgovoriti. Lahko pa trdimo, da si s tem, da se kar naprej in zmeraj znova ukvarjamo s svojo preteklostjo, samo slabimo svoj ugled v demokratični Evropi in svetu.

F.Z.

Za mir in spravo

Ob 50-letnici konca 2. svetovne vojne Italijani in Slovenci skupaj na Sv. gori

Namen nedeljskega srečanja obeh obmejnih škofij pri Materi božji na Sv. gori je bil v znamenju miru in sprave. Letos je bilo to srečanje že osmič in je imelo posebno značilnost: udeležili so se ga oba višja dušna pastirja, nad 40 duhovnikov z obeh strani meje in župana obeh obmejnih občin, Gateano Valenti iz Gorice in Črtomir Špacapan iz Nove Gorice, zraven pa še lepo število vernikov, ki so napolnili baziliko. Prišel je tudi senator Darko Bratina. Cerkevno in civilno občestvo se je torej združilo ob skupni Materi in njenem Sinu ob evaristični daritvi.

Potek slavja je bil zasnovan s skupnim namenom prispevati za mir in spravo posebno na tem koščku naše dežele, ki je videla v preteklosti hude oborožene spopade in nič manj kvarne ideološke spore. Pomislimo le na prvo svetovno vojno, ko so se vojaki bojevali prav ob Soči; pa na drugo svetovno vojno, ki je zapustila številne grobove vsepovsod. Pomislimo na ideološke spore, na fašizem, nacizem, stalinizem, ki so še bolj kot orožje razklali prebivalce na sovražne si tabore. Vse to so spomini, ki nas ne smejo zavajati, temveč le živo spodbujati k skupnemu prizadevanju za mir in spravo. »Skupaj prihajamo v letu, ko se spominjamo 50. obletnice konca druge svetovne vojne, da skupaj kličemo Kraljico miru: daj živim svojo modrost in varstvo, padlim pa večno srečo pri tebi! Hkrati se Bogu

zahvaljujemo za 50 let, ki sta jih naši Cerkvi preživel v miru in napredujoči edinosti. Prihajamo z željo, da bi nadaljevali z medsebojno spravo in odpuščanjem,« je dejal škof Pirih med pridigo.

V tem duhu in želji je potekalo celotno bogoslužje. Verniki so dobili v roke knjižico v obeh jezikih z vsemi molitvami, berili, in prošnjami; tudi petje je bilo izmenoma v treh jezikih: slovenščini, italijanščini in furlanščini. Vse prisotne pa je najbolj povezala zadnja pesem po napevu lurske Matere božje. Verniki so si res dali duška: Ave, ave Marija...

Odhod vernikov z gore z vozili in peš je vodila želja, ki jo je izrekel nadškof A. V. Bommarco: »Marija je tista, ki naj posreduje, da bi se naša prošnja za mir in spravo mogla uresničiti in se še bolj udejanjiti medsebojno občestvo.«

Tudi nebo je bilo naklonjeno prosilcem in Bog je poslal res prelep pomladanski popoldan in večer.

K.H.

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

Kaj bomo volili 11. junija?

Referendum št. 1 - barva: rumena

Odpraviti hoče obstoječe norme, ki zadevajo priznanje sindikalnega zastopstva na vsedrjavni ravni, kot predmet dogovora med vlado in sindikalnimi zvezami.

Referendum št. 2 - barva: bela

Odpraviti hoče prednostni položaj sindikalnih zvez pri organiziranju sindikalnega zastopstva.

Referendum št. 3 - barva: siva

Razširiti hoče veljavnost Ref. št. 2 na vse organizacije, ki sklepajo kolektivne delovne pogodbe.

Referendum št. 4 - barva: rdeča

Odpraviti hoče konfinacijo mafijskih prvakov, kakor določajo izredni varnostni ukrepi proti organiziranemu kriminalu.

Referendum št. 5 - barva: oranžna

Odpraviti hoče obvezno pripadnost RAI-a državi in uvesti privatizacijo državne RTV ustanove.

Referendum št. 6 - barva: rožnata

Predvideva liberalizacijo trgovinskih obratov, zlasti kar zadeva podeljevanje licenc.

Referendum št. 7 - barva: sv. zelena

Hoče odpraviti avtomatizem obveznega plačevanja sindikalnih prispevkov z odvzemom na mesečnih dohodkih.

Referendum št. 8 - barva: sinja

Razširiti hoče večinski sistem, z enim samim krogom volitev za izvolitev županov ter občinskih in pokrajinskih svetov, tudi na občine z več kot 15 tisoč prebivalci.

Referendum št. 9 - barva: vijoličasta

Liberalizirati hoče urnik trgovin - vsak trgovec bi lahko imel odprto tudi na praznik ali ponoči.

Referendum št. 10 - barva: temno zelena

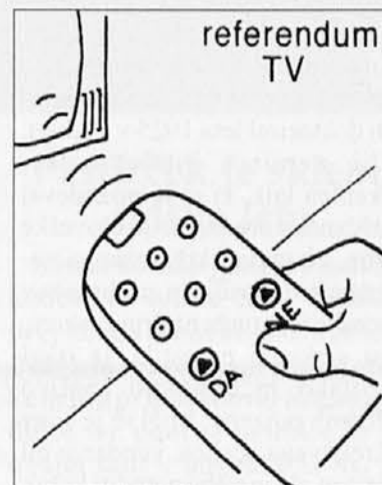
Odpraviti hoče Mammijev zakon iz leta 1990 in preprečiti, da bi en sam subjekt lahko imel več TV; uvaja nekakšen pluralizem.

Referendum št. 11 - barva: rjava

Prepovedati hoče prekinjanje filmov, gledaliških del, koncertov in drugih prireditev, z reklamo.

Referendum št. 12 - barva: sinja

Prepovedati hoče zbiranje reklame za tri TV mreže, kar naj bi zajamčilo ekonomski obstoj manjših zasebnih TV družb.

Huda zaostritev vojne v Bosni

Vojaki mirovnih sil prisiljeni na boj - paradoks brez vidne rešitve

V teh dneh smo priče vojnim dogodkom v Bosni, ki smo jih nekako pričakovali; vsaj tisti, ki vojno neprestano spremljamo in se že od samega začetka zavedamo velike odgovornosti, ki jo zanjo nosi mednarodna skupnost.

Že od začetka je bilo namreč jasno, da mednarodna skupnost in v njej še najbolj Francija in Anglija, preveč popuščata napadalcem, se pravi Srbom, ki nosijo največji delež krivde za strašno vojno in morijo civilnega prebivalstva v Bosni in na vsem ozemlju nekdanje Jugoslavije, ki je danes še v peklenem obroču absurdne vojne. Tako se je torej pripetilo tisto, česar smo se vsi bali. Bosanski Srbi so ob prikriti podpori matične srbske Jugoslavije začeli uporabljati talce za svoje namene. Intoniso talci civilnega prebivalstva, ampak pripadniki mirovnih sil, ki ne morejo storiti ničesar v svoj bran, saj jim nekakšni ukazi z vrha OZN to preprečujejo. Danes imajo Srbi v Bosni za talce vojake UNPROFORja, ki bi sicer moral skrbeti za mir, a je do sedaj skrbel samo za status quo in tako v bistvu ščintil vse vojne zmage Srbov. Paradoks tega stanja je sedaj v tem, da nobena mednarodna sila ne more storiti ničesar, ker ima svoje vojake v rokah Srbov. Le-ti postavljajo talce na ključna mesta, ki bi jih sicer NATO-va letala bombardirala na velik pri-

tisk ZDA, ki že nekaj časa ne morejo več mirno gledati bosanske vojne. Prav na ameriški pritisk je namreč prišlo do bombardiranja nekaterih srbskih bunkerjev, v katerih so Srbi skrivali svojo municijo, in to kot odgovor na srbsko zasego težkega orožja, ki so ga »varovale« mirovne sile. Evropske sedaj zgraža nad srbskim početjem, a ima v bistvu zvezane roke in ne more, ali pa še vedno noče, storiti ničesar. Prav zato so evropski politiki poklicali Jelcina in Ruse na pomoč, ker so leti od vedno zavezniki Srbov. Kot pričajo zadnji dogodki, pa je tudi Rusom zadeva ušla iz rok in ne morejo storiti veliko. Politika popuščanja Srbom se je torej izkazala za zelo zgrešeno. Kako se bodo stvari razvijale naprej, bomo videli v teh dneh, saj je postal politični pritisk na Srbe zelo oster. Vprašanje pa je, če bo Karadžić s svojim klavcem Mladičem pripravljen popustiti in vprašljivo je tudi, če bosanski Srbi še sploh kaj ubogajo človeka, ki je začel vojno v Jugoslaviji, Miloševića: ta si sedaj pilatovsko umiva roke, češ da reševanje tega problema ni v njegovih rokah, ker da ga bosanski Srbi ne ubogajo več. Pri teh političnih spekulacijah in pogledih na Bosno in vojno v njej pa se skorajda vedno pozablja, da v njej vsak dan umira veliko nedolžnih ljudi, pa naj bo to v srbskem ob-

streljevanju ali pa pod streli zloglasnih ostrostrelcev.

Papež Janez Pavel II. se je tudi v nedeljo spomnil vojne v Bosni in prepričljivo dejal vsemu svetu, da bo Bog vsakogar vprašal, kaj je kdo storil za preprečitev nesmiselnega pobijanja. Njegov klic, naj se prenehata sovraštvo in vojna, je že konstantno prisoten pri domala vsaki njegovi molitvi; a veliko vprašanje je, koliko politiki sploh poslušajo papeža.

Spet smo zgroženi gledali mrtve ljudi, ki so padli pod srbskimi granatami v Tuzli; spet gledamo mrtve iz obkoljenega Sarajeva in vendar so evropsko javnost najbolj pretresle slike francoskih in britanskih vojakov-talcev.

ZDA in Francija pošiljajo svoje letalonosilke v Jadransko morje in ob njih še elite enote svoje vojske, ki pa bi bile pripravljene poseči v Bosni samo v primeru odhoda mirovnih sil, o čemer se še ne govori preveč resno.

Srbskemu izsiljevanju torej ni še konca; mednarodna skupnost je nemočna, žal je te nemoči kriva prav njena popustljivost in pa seveda postavljanje žrtev in napadalcev v istobalkanski-koš. Vojni torej ni videti konca, kot tudi ne nedolžnim žrtvam, ki vsak dan padajo in so samo dokaz več, da je vsaka vojna najhujše zlo.

Jurij Paljk

Spominski večer v Gorici ob 50-letnici smrti dr. Janka Kralja

V četrtek, 25. maja, je Zveza slovenske katoliške prosvete organizirala večer ob 50. obletnici smrti goriškega političnega in kulturnega delavca dr. Janka Kralja. Med številnim občinstvom, ki je napolnilo komorno dvorano Katoliškega doma, so bili prisotni tudi g. Lojze Peterle, dr. Peter Vencelj, dr. Velikonja, prof. Alojz Rebula, konzul Tomaž Pavšič; na slavnostni večer je kot poseben gost prišla iz Argentine ga. Lučka Kralj, hči dr. Janka. Marsikdo se še spominja nastopa leta 1982, ko je prav ona vodila *Cantores de Bariloche* v goriškem avditoriju in žela velik uspeh.

Po uvodni pesmi podgorske skupine Akord je prof. Tomaž Simčič na kratko orisal lik Kralja, enega najizrazitejših voditeljev krščanskega formata in genialnega organizatorja odpora proti raznarodovanju Slovencev na Primorskem med dvema vojnoma. Rodil se je leta 1898 v Saksidu pri Dornberku na Vipavskem. Že v mladih letih je kazal zanimanje za družbeno-teoretična vprašanja in reforme; študiral je pravo in doktoriral leta 1925 v Padovi. Bil je nemiren intelektualec, markanten laik, ki si je prizadeval za krščansko organizacijo človeške družbe, za razvoj krščanskega socializma brez nasilja in za ohranitev slovenske identitete na Primorskem. Zvest cerkveni patristiki, je iskal filozofsko in duhovno analizo družbenih pojavov. Imel se je sicer za Krekovega učenca, vendar je bil prepričan, da je treba narediti korak dlje od Kreka. Ukvarjal se je tudi s komunizmom kot svetovnim političnim pojavom, vendar »brez strasti in sovraštva« (Anton Kacin). Kot katoličan je hotel rešiti pozitivne točke socialnega programa. Ker je bil kot publicist in politik »nevaren«, ga je leta 1928 »usoda (obsodba na konfinacijo) zanesla na jug«, na Liparske otoke. Njegovo delovanje ob strani ljudstvu pa ni nikdar prenehalo. Iz javnosti se je preselilo v katakombe, v podtalne struge. Z organiziranjem obrambe in iskanjem

Gostje za omizjem in v dvorani (Foto SR)

posredovalcev je bil zelo zavzet na drugem tržaškem procesu. Prof. Lojzka Bratuž je nato spregovorila o nepogrešljivi vlogi dr. Kralja pri razvoju Goriške Mohorjeve družbe. Od leta 1926 je bil urednik njenih izdaj. Brez njega bi družba v fašističnem viharju najbrž ne preživela. Bil je ne samo njen pravni zastopnik, ampak tudi duša družbenega delovanja.

Sledil je pester in živ poseg gospe Lučka Kralj, ki je pletla pričevanja o očetu s svojimi otroškimi spomini nanj; Jan Leopoli in mali vnuki gospe Lučke so recitali molitvico in nekaj odlomkov iz doktorjevih pisem. Na Kraljevem domu je bilo vedno mnogo ljudi. Ob njem so se zbirali Leopold Kemperle, Anton Kacin, Stanko Stanič, Ivan Rejec, Teofil Simčič, Ivan Krpan, Alfonz

Čuk, Milan Komac in veliko število zvestih zaupnikov. Kralj je ob njihovi podpori in pomoči skrbel za pravno obrambo in posredovanje, pisal prizive in rekurze, reševal iz zaporov in konfinacij naše slovenske ljudi. Leta 1942 se je tudi na Primorskem pojavila OF in potencialni sovražniki narodnoosvobodilnega boja, od fašistov in komunistov preganjani, so bili na »črnem listu«. »Otroci smo se bali,« je pripovedovala ga. Lučka. Izčrpan in bolan je prof. Janko Kralj umrl v Rimu, star komaj 46 let.

»Samo iz resnice, iz tega, kar smo, lahko mladi zajemajo in rasejo,« je izjavila ga. Lučka. Pogumni, verni in odločni možje, kot je bil dr. Kralj, so nam lahko samo v zgled. Sam je nekje zapisal: »V božjih rokah sem orodje.« DD

Pohod miru 687 kilometrov upanja

Pohod miru, ki si ga je zamislil Ernesto Olivero (gl. prejšnjo številko KG), bo šel mimo Gorice v ponedeljek, 5. junija. K udeležbi vabijo tudi goriški župan Valenti, predsednica pokrajine Marcolini in nadškofija. Gre za pobudo, ki želi senzibilizirati vesti za probleme in številne tragedije po svetu, v katerih so še največkrat žrtve otroci in mladi. »Samo odpuščanje lahko privede do miru... Naše življenje ni življenje, če ne prinaša življenja in upanja,« pravi Ernesto Olivero. »Zato želimo narediti največ, kar lahko naredimo.«

Vsodržavna pobuda, ki se bo sklenila 21. junija v Rimu pri papežu in na Kvirinalu, se bo začela v ponedeljek ob 8.30 pred občino v Novi Gorici. Odtod se bo pohod nadaljeval prek mejnega prehoda sv. Gabrijela (9.15) po goriških ulicah do sedeža univerze, kjer bo ob 10.30 srečanje med Ernestom Oliverom, oblastmi, profesorji in študenti na sedežu fakultete diplomatskih ved. Ob 15.30 bo na občini v Gradišću srečanje z mladimi in oblastmi, nato ob 17.30 krajše srečanje v Fiumicellu na Piazza dei Tigli (okraj S. Valentino), od koder se bo začel pravi pohod peš proti Ogleju. Ob 19.30 bo pred baziliko krajši spored s pozdravom oblasti in pričevanji. Nato (20.30) se bo srečanje končalo z darovanjem evharistije in sklepnim nagovorom Ernesta v baziliki. DD

YEM - Children String Orchestra

V torek, 30. maja, se je v dvorani Kulturnega doma v Gorici predstavil YEM - Children string orchestra (otroški godalni orkester). Ustanovljen je bil leta 1994 v okviru Projekta Goriška; le-ta predvideva obširno mednarodno sodelovanje med številnimi ustanovami, glasbenimi in kulturnimi društvi na področju Alpe-Jadran za razvoj kulture miru in strpnosti. Orkester sestavlja 52 otrok med 8. in 15. letom starosti; to so gojenci avstrijskih, hrvaških, italijanskih (F-JK in Veneto) in slovenskih glasbenih šol. Vodi jih naš zamejski violinist in pedagog prof. Igor Kuret (med drugim docent tudi na SCGV Emil Komel), ki je pravzaprav zasnoval Projekt Gorica in je obenem umetniški vodja združenja YEM (Young European Musicians), mednarodnega združenja staršev otrok, ki se učijo glasbe v Italiji in v tujini. Mladi mednarodni orkester je v torek v Gorici prvič predstavil številnemu

in toplemu občinstvu svoj 20-minutni spored Händla, Thieleja in Bartoka. V sredo, 31.5., pa je odpoval proti Budimpešti, kjer bo nastopil na 4. glasbenem festivalu evropske mladine. Ker je edini nadnarodni mladi orkester, bo v nedeljo, 4. junija, izjemoma nastopil tudi pri svečani sv. maši v stolnici Budimpešte.

YEM je zamejska realnost, ki jo glede na njeno vrednost verjetno premalo poznamo in upoštevamo. Prek glasbe kot privilegiranega sredstva za osebno in družbeno rast želi nuditi mladim glasbenikom - evropskim državljanom - možnosti študirati ob kakovostnih mednarodnih pedagogih in se razvijati v ozračju kulturnih izmenjav, vzajemnega sodelovanja in bogatenja. DD

Na Radiu Slovenija odslej tudi domobranske pesmi

Direktor državnih radijskih programov v Sloveniji Andrej Rot je nedavno v intervjuju obravnaval tudi strpnost v programih, seveda predvsem v informativno-političnih. Odgovoril je tudi na vprašanje, kako bi posredoval, če bi kateri časnikar na državnem radiu »začel javno in pristransko zagovarjati določene strankarske ali politične interese.« Poudaril je, da je »v osrednjih informativnih oddajah težko privatizirati vsebine. Če bi si kdo sicer zasebno dovolil takšno privatizacijo, bi ga seveda opozoril. Glede poskusov uveljavljanja raznih gledanj na naših programih pa bi rekel še tole: pred kratkim smo neko nedeljo imeli na programu 10 domobranskih pesmi; to pa je bil kamen preizkusa tolerantnosti Slovencev. Ulil se je val ogorčenja in protestov. Namen pa je bil uravnovežiti vsebine. Radio Slovenija je na to pripravljen. Če bo kdo za čestitke želel partizansko pesem Hej brigade, jo bo dobil; če bo kdo želel neko domobransko pesem, pa jo bo tudi dobil.«

Do danes v glasbenem arhivu slovenskega državnega radia ni bilo nobene domobranske pesmi ali skladbe. Vse so uničili ob zmagi revolucije. Nedavno pa so izdali lasersko ploščo in kaseto z raznimi govori in 32 domobranskimi pesmimi. Med slednjimi je nagovor, ki ga je France Dejak, ki se je rešil smrti iz brezna v Kočevskem rogu, imel na žalni proslavi v Kočevskem rogu 27. junija 1993. Domobranske pesmi je posnel pevski zbor Preživelih domobrancev in prijateljev. Sodelovali so pevci, stari od 18 do 80 let, je zatrdil direktor radijskih programov Andrej Rot. Lasersko ploščo in kaseto so izdali v Kanadi »ob 50. obletnici pomorjene slovenske Domobranske vojske, zvičajno vrnjene iz Vetrinja na Koroškem«. Priprave na nastop pevskega zbora Preživelih domobrancev in njihovih prijateljev je vodil Tone Muhič iz Kanade, zboru pa je dirigiral Ignac Križman iz Slovenije. F.Z.

Osem od tisoč - bilanca

Podatki govorijo jasno in nedvoumno. Italijanski verniki zaupajo katoliški Cerkev in to kažejo s prispevkom osem od tisoč. Služba Sogei, ki dela za italijansko finančno ministrstvo, je pred časom objavila podatke o sedmih milijonih obrazcev davčne prijave 740, ki so bili vloženi v letu 1994. Iz podatkov vidimo, da je 82,3% vseh davkoplačevalcev dalo svoj prispevek katoliški Cerkev. 14,7% se jih je odločilo dati prispevek italijanski državi, ostali trije odstotki pa so šli drugim verskim skupnostim.

Vseh ljudi, ki so se podpisali na davčni obrazec, je 55%. Ta podatek dokazuje,

da se je obrazec in način podpiranja Cerkev že udomačil pri davkoplačevalcih; vseeno pa govori tudi o tem, da bi se lahko še več ljudi odločilo za obliko financiranja Cerkev, posebno po župnijah. Podpisati na obrazcu 740, da se osem od tisoč daruje Cerkev, je namreč tudi dejanje, ki pomeni doslednost v veri; poleg tega pa je tako dejanje tudi znamenje velike in neposredne demokracije. Morda je dobro, če pogledamo, kam gre denar, ki ga davkoplačevalci s prispevkom osem od tisoč dajo Cerkev. Poglejmo si podrobno!

Humanitarni in karitativni posegi. V zadnjih petih letih je Cerkev v Italiji razdelila v ta namen 646,7 milijard lir, nekaj tega denarja je bilo namenjenega tudi t.i. tretjemu svetu. V naši državi je Cerkev pomagala predvsem organizaciji Karitas, raznim skupnostim za potrebne, revne, narkomane. V trčjem svetu pa je denar služil za financiranje 1163 projektov razvoja, in to na področju zdravstva, šolstva, boja proti

nepismenosti in pri pomoči v kmetijstvu.

Posegi na verskem in pastoralnem področju. V Italiji je okrog 100 tisoč cerkev; velika večina jih je pravih imetnostnih zakladov. Te stavbe je treba obnavljati, to pa veliko stane. Del prispevkov osem od tisoč je šel prav za te potrebe. V letu 1994 je za verske in pastoralne potrebe Cerkev potrošila 166 milijard lir. S tem denarjem so tudi začeli graditi nove cerkve, oratorije, strukture za mlade in za športno delovanje; del denarja je šel za vzdrževanje stavb, v katerih potekajo duhovne vaje; del pa za vzgojo duhovnikov in katehistov.

Vzdrževanje in pomoč duhovnikom. V Italiji je 38 tisoč duhovnikov, ki se vsak dan žrtvujejo za oznanjevanje evangelija; trudijo se prinašati razumevanje in pomoč v družine, pomagati trpečim, obenem pa skrbijo tudi za vzgojo mladih. V letu 1994 je šlo za potrebe duhovnikov 410 milijard lir. Vendar bi to število lahko občutno zmanjšali in bi tako lahko več denarja namenili karitativni in pastoralni dejavnosti. In to tako, da bi povečali prispevke za Cerkev, ki se jih lahko odbije pri plačevanju davka. Lansko leto je bilo teh prispevkov samo za 45,9 milijard lir, se pravi 6% potrebnih sredstev.

Zahvala odbora Slovenske Evrošole

Člani organizacijskega odbora slovesnega praznovanja 50. obletnice obnove slovenskih šol v Italiji - SLOVENSKE EVROŠOLE '95, zbrani na seji dne 23. maja 1995 v prostorih srednje šole F. Levstika na Proseku, se želijo zahvaliti vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali k uspehu tega velikega praznika. Morda se šele danes zavedamo pravega pomena in razsežnosti, ki jih je ta podoba imela ne le za slovensko šolo, marveč za vso skupnost in celo deželo. Duh medsebojne povezanosti, spoštovanja različnega, duha evropskega sožitja je v štirih dneh praznovanja preplaval naša mesta in vasi, naše ulice, domove, šole in dvorane, ter pušča za seboj trajno sled. Zaradi vsega tega se zahvaljujemo vsem predstavnikom oblasti to-

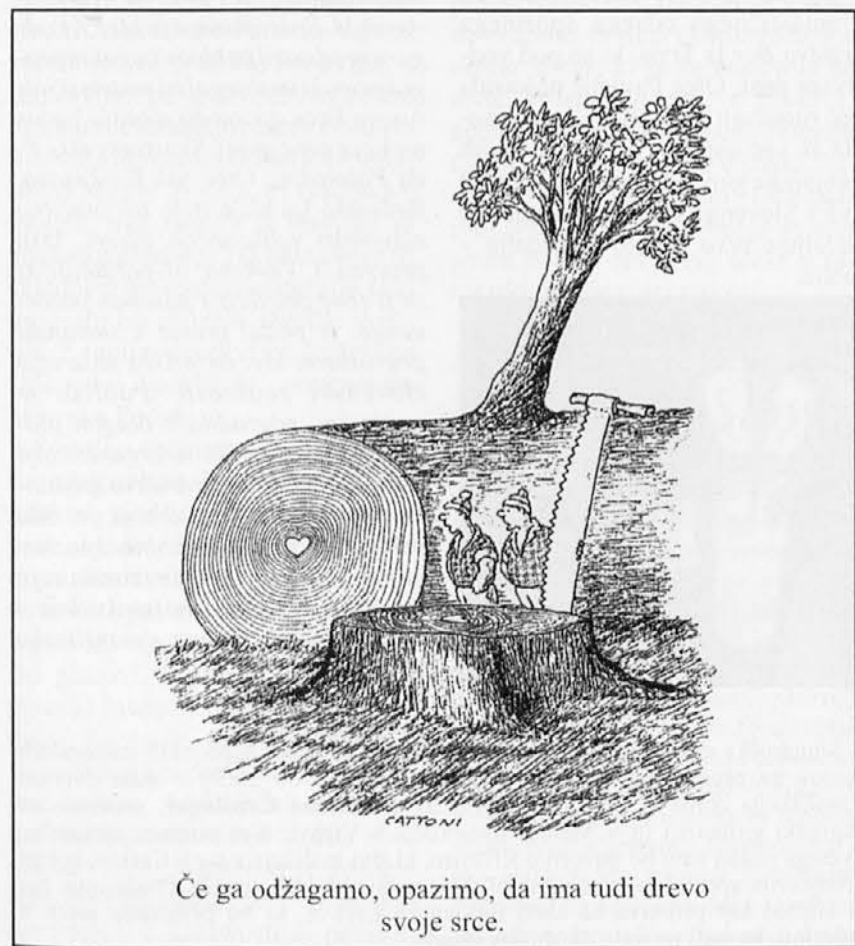
stran in onstran meje, ki so nam omogočili praznovanje; vsem organizacijam, podjetjem, bančnim in drugim ustanovam ter posameznikom, ki so nam s svojimi prispevki priskočili na pomoč; vsem šolnikom, učencem in staršem, ki so pripomogli k dobremu počutju naših gostov iz Evrope; vodičem, ki so jih štiri dni požrtvovalno spremljali; Zvezi slovenskih kulturnih društev, Zvezi slovenskih športnih društev v Italiji ter skavtom in tabornikom, ki so uspešno sodelovali pri izpeljavi pobude; vsem športnim in kulturnim društvom, ki so gostom omogočili, da so bolje spoznali našo stvarnost; in nenazadnje vsem tistim, ki so v drugi vrsti neopazno in v tišini spremljali naše delo. Vsem naj gre naša topla zahvala.

Bolhe v operi v goriškem Kulturnem domu

Razposajena, gibčna bolha Skokica je priskakljala tudi v goriški Kulturni dom. V četrtek, 25. maja, je v dopoldanskih urah v družbi svojih veselih sestanovalcev komarja Žužnika, pajka Mrežnika in stonoge Drdre prirčno zabavala osnovnošolske otroke z Goriškega. Naši šolarčki so pozorno sledili pestremu dogajanju na odru, se smejali vsem avtorjevim domisljam in simpatični družini. Bolha Skokica je vneta obiskovalka opere in ker je njena najljubša pevka zbolela in imela hud kašelj, je bila zelo žalostna. Tudi sama je začela kašljati. Da bi jo nekoliko razveselili, so si njeni prijatelji domislili predstavo Bolha v operi ali v italijanskem izvirniku *Anche le pulci hanno la tosse* je odrska priredba pravljice znanega tržaškega pisatelja, po rodu Istrana, Fulvia Tomizze. Igra je slovenska inačica dela, ki je nastalo v sodelovanju med Slovenskim stalnim gledališčem in italijanskim *La Contrada*. Delo je poslovenil Marko Kravos; za pisano, funkcionalno sceno je poskrbel Marjan Kravos, za kostume Fabio Bergamo, za ko-

reografijo pa Luciano Pasini. Zabavno glasbo si je zamislil Carlo Moser, pri tem mu je pomagal Aleksander Rojc. Italijansko in seveda tudi slovensko inačico je zrežiral mladi tržaški režiser Boris Kobal. Z živahnimi prizori in hitrim tempom igre je popolnoma osvojil otroška srca. Takoj so se malčkom priljubile zabavne »živalice« s človeškimi vrlinami in napakami. Skokica-Sara Balde, Žužnik-Franko Korošec, Mrežnik-Stojan Colja in Drdra-Aleš Kolar so bili zelo posrečeni oblikovalci predstave, ki so jo otroci pozdravili z navdušenim ploskanjem. Goriški malčki pa niso bili samo gledalci; isti dan so nekateri, ki so gojenci glasbene šole Emil Komel, nastopili z glasbeno točko. Prisostvovali so tudi odprtju razstave likovnih izdelkov na temo *Otroci odraslim*, ki jo je omogočilo sodelovanje podjetja Petrol in Goriškega didaktičnega ravnateljstva, pokrovitelja pa sta bila Zavod za šolstvo Republike Slovenije in Mednarodni grafični likovni center iz Ljubljane.

Iva Koršič

Če ga odžagamo, opazimo, da ima tudi drevo svoje srce.

Kdaj se bodo nadaljevali pogovori o Narodnem svetu?

Po seriji srečanj in pogovorov, ki so stekli v lanski jeseni okoli predloga ustanovitve t.i. Narodnega sveta Slovencev v Italiji (kot ga nekateri imenujejo), oz. nove oblike skupnega predstavništva naše manjšine, vlada danes zatišje. Dosežen je bil majhen napredek, to se pravi ustanovitev začasnega predstavništva, ki se je nekajkrat srečalo tako s slovenskimi kot z italijanskimi oblastmi (zlasti gre tu omeniti pomemben sestanek s predstavniki deželne uprave) ter nudilo svoje pokroviteljstvo skupni proslavi 50-letnice osvoboditve 1. maja v Doberdolu. O kakih novih pogovorih za bolj trajno obliko skupnega predstavništva pa ni - vsaj trenutno - ne duha ne sluha.

In vendar bi moralo do teh pogovorov le priti, saj nobenočasno predstavništvo ne odtehta koristi, ki bi jo naši skupnosti prineslo neko trdno, skupno in trajno politično telo, ki bi sintetiziralo različna stališča naših komponent in izoblikovalo jasno skupno stališče glede interesov in zahtev slovenske manjšine v Italiji. Na

dlani je, da ne more priti do usklajene in učinkovite manjšinske politike, dokler bo vsaka komponenta trmasto zagovarjala svoja stališča, in to tudi v odnosu do italijanskih in slovenskih oblasti.

Zakaj je zadnje čase vse skupaj zaspalo, ni znano, saj bi morali zadnji dogodki (npr. pogajanja med Slovenijo in Italijo) naše predstavnike dobesedno poriniti v to. Naša skupnost ne potrebuje le začasnega zastopstva, ampak

nekaj več: potrebuje, da se jasno določijo naši narodnostni interesi in da se te interese dosledno zagovarja na krajevni, državni in mednarodni ravni, tudi - če je potrebno - z internacionalizacijo našega vprašanja. Ne potrebujemo pa tega, da naši predstavniki ob skorajda vsakem problemu - glej npr. vprašanje zajamčenega zastopstva - ne znajo najti skupnega jezika.

Ivan Žerjaj

Srečanja z nabožno glasbo

Prve tri sobote meseca maja so bila v cerkvi sv. Ignacija na Travniku v Gorici srečanja s sakralno glasbo. Prvi večer je bil posvečen vokalni glasbi, in sicer duhovnim samospelom ob orgelski spremljavi. Na sporedu so bile skladbe dveh goriških skladateljev V. Toniuttija in S. Jericija. Izvajali so jih E. Pecorari in P. Bellomi.

Naslednjo soboto sta nastopili dve instrumentalni skupini mestne glasbene šole in izvajali izključno klasična dela velikih mojstrov iz preteklosti (Bach in Telemann).

Zadnji večer pa je bil raznolik in zanimiv: v prvem delu je bil prvič izveden *Koncert za orgle in orkester* S. Jericija. Izvajala sta ga godalni orkester *Cappella Carinthia* in organist L. Comellato. V drugem delu pa F. J. Haydna *Missa brevis* (*Jugendmesse*) za soliste, zbor in orkester. Nastopili so E. Pecorari,

P. Bellomi, zbor S. Ignazio in Cappella Carinthia, vodil je H. Schamberger. Sredi večera je organizator srečanj zbor *S. Ignazio* predstavil zbirko *Sacrae Cantiones*, ki je bila natisnjena pred kratkim in vsebuje Marijine speve S. Jericija.

Če potegnemo črto, lahko rečemo, da se je ta pobuda izkazala za dovolj pozitivno, saj je bila vse tri večere prostorna cerkev sv. Ignacija dobro obiskana, zadnji večer pa povsem polna. Pomembno pa je še to, da so bili skoraj vsi izvajalci in skladbe iz našega mesta in jih je občinstvo lepo ter toplo pozdravilo. Največjo vlogo so seveda imele skladbe goriškega skladatelja S. Jericija, ki se je še enkrat izkazal za plodnega ustvarjalca vokalne in instrumentalne glasbe, ki ne odklanja dosežka iz preteklosti in je obenem sodobno oblikovana.

S.J.

Pastirček je sklenil šolsko leto

S številko maj-junij je Pastirček končal to šolsko leto, nekoliko prej kot pa osnovne in druge šole. Celoletno je zvesto spremljal otroke in jim pripovedoval mične zgodbe ter poučne pesmice in jih uvajal tudi v dogodke iz Sv. pisma. Tudi ta zadnja številka je pestra. Med drugim prinaša igrico v dveh prizorih *Gozdne živali prirejajo gostijo*, ki jo je napisala Mariza Perat, vse leto zvesta sotrudnica Pastirčka. Posebno bogata je Pastirčkova pošta z dopisi raznih šol Tržaške in Goriške. Znamenje, da otroci Pastirčka berejo in z njim sodelujejo, posebno če jih k temu znajo pritegniti veroučitelji oz. učitelji. Urednik je napovedal Pastirčkov dan, ki je bil v nedeljo, 4. junija, v Nabrežini.

Otrokom je zaželel brezskrbne, zabavne in dolge počitnice. Tudi mi jih želimo uredniku g. Marjanu Markežiču in vsem sotrudnikom.

V Kulturnem domu v Gorici

VSI DRUGAČNI, VSI ENAKO-PRAVNI: športno-kulturni večer v Kulturnem domu v petek, 2. junija, ob 20. uri. Nastopajo ritmični odsek ŠZ Dom, pevski zbor šole Ivan Trinko pod vodstvo S. Jericija, kulturna skupina begunskih otrok z Gorenjske IKAR.

SAMOMOR KITOV (delo S. Verča, režija Marija Uršiča) v abonmaju SSG v ponedeljek, 5. junija, ob 20.30, red A, in v torek, 6. junija, red B. Kriminalka.

Slikarja OSKAR BECCIA razstavlja svoja dela do 4. junija. Urnik: ob delavnikih od 9. do 13. in ob večernih urah med različnimi prireditvami. Prirejata upravni odbor Kulturnega doma in kulturno društvo Jadro iz Ronk.

DH

O kovanju denarja v slovenskem srednjem veku in še kaj...

Italijanski specialistični mesečnik *Cronaca numismatica* je v svoji zadnji številki v posebni prilogi objavil raziskavo o kovanju denarja v srednjem veku na Slovenskem (*La monetazione medioevale nell'area slovena*). Gre za delo mladega zamajškega Slovenca Andreja Štekarja z Opčin, ki sedaj živi v Gorici. Omenjeno raziskavo je predstavil na diplomskem izpitu tržaške ekonomske fakultete poleg glavne disertacije. Z numizmatiko in zbiranjem kovancev se Andrej Štekar ukvarja že od otroštva.

Kratka študija, ki jo spremljajo originalne fotografije, izhaja iz zgodovinsko-geografskega okvira srednjeevropskega prostora predvsem v zvezi z nastankom in razpadom države Karantanije. V drugi polovici srednjega veka so slovenske dežele

predstavljale pomembno komunikacijsko os; bile so stičišče trgovanja med italijanskimi deželami, srednjo in jugovzhodno Evropo. Kovanje denarja je bilo izraz te bogate trgovske in kulturne izmenjave. Za naše krajevno zgodovinsko in za osebno zanimanje nasploh pridejo predvsem v poštev poglavja o kovanju denarja v oglejskem patriarhatu (12. - 15. st.), v Trstu (12. - 14. st.) ter poglavje o kovanju denarja goriških grofov (12. - 14. st.).

Objava študije Andreja Štekarja v italijanskem mesečniku je prispevek k promociji slovenske kulturno-zgodovinske stvarnosti. Obenem je tudi primer, kako lahko postane osebno zanimanje, konjiček, ustvarjalni doprinos k skupni omiki.

Seja novoizvoljenega občinskega sveta v Steverjanu

Novoizvoljeni župan v Steverjanu na listi Slovenske skupnosti Hadrijan Corsi je sklical prvo sejo občinskega sveta v torek, 9. maja. Bila je v občinski sejni dvorani ob udeležbi številnih občanov.

Prva točka dnevnega reda je predvidevala le formalnost v zvezi s pregledom pogojev za izvolitev občinskih svetovalcev in morebitno nadomestitev izvoljenih. Soglasni odobritvi je sledilo županovo imenovanje odbornikov. Novi zakon določa, da sestavljajo ožji odbor občinskega sveta župan in dva svetovalca, ki sta lahko tudi neizvoljena člana. Funkcijo odbornika in podžupana bo v naslednji mandatni dobi opravljal Dominik Humar, sicer izvoljeni svetovalec. Župan Hadrijan Corsi je za odbornika imenoval še Romana Di Battista, kandidata na listi Slovenske skupnosti na občinskih volitvah in prvega neizvoljenega svetovalca. Pri tej točki je župan pripomnil, naj obe izvoljeni listi čimprej sporočita imena načelnikov svetovalskih skupin. Novi volilni zakon jim nalaga veliko odgovornosti. Slovenski skup-

nosti bo načeloval Ivan Vogrič.

Župan je nato prebral program in smernice splošnega upravljanja občine. Pri tem se je razvila diskusija s člani opozicije zaradi del občinskega vodovoda. Na prihodnji seji bo župan obnovil razne občinske komisije (za šolstvo, kulturo, javna dela), ki smo jih v prejšnjih mandatnih dobah proglašali, pa so še tako pomembne.

V občinsko volilno komisijo so bili imenovani: Izidor Prinčič, Franka Padovan, Anka Černic (SSk) in Silvan Cibini (Občinska enotnost). Nadomestniki pa so Mirjam Dorini, Marjan Drufovka, Florjan Lango (SSk) in Rudi Koršič (OE). Občino Steverjan bodo v skupščini Bliške gorske skupnosti odslej predstavljali: župan Hadrijan Corsi, Izidor Prinčič, Ivan Vogrič (SSk) in Ivan Humar (OE). Ob koncu je svet potrdil dva sklepa ožjega odbora o spremembah v proračunu za leto 1995. Novoizvoljeni župan je nato vse prisotne povabil, da bi nazdravili novemu odboru za čim uspešnejše delovanje v izvrševanju zahtevnih funkcij.

Priznanje gospodu Kazimiru Humarju

Msgr. dr. Kazimir Humar, ugledni kulturni in javni delavec ter publicist, je letošnji nagrajenec SKLADA DUŠANA ČERNETA. Sklep je bil soglasno sprejet na redni spomladanski seji Sklada z utemeljitvijo, ki bo podana med svečano podelitvijo nagrade. Prireditev bo v soboto, 10. junija, ob 20.30, v komorni dvorani Katoliškega doma v Gorici.

Letošnja slovesnost bo po vrsti dvajseta in bo zato imela tudi jubilejni pečat. Sklad Dušana Černeta je bil ustanovljen leta 1975 v spomin na tedaj umrlega slovenskega javnega in kulturnega delavca, časnikarja na postaji Radio Trst A. Njegova življenjska vodila so bila slovenstvo, krščanstvo in demokracija; to pa so tudi merila za priznanja, ki se v spomin na Dušana Černeta podeljujejo zaslužnim osebnostim in ustanovam v našem zamejstvu.

V imenu Sklada
Saša Martelanc

Maj v Sovodnjah

Meseca maja je sovodnjska župnija doživela kar tri pomembne dogodke. V nedeljo, 14. maja, je bil dan sv. birmе. Darove Sv. Duha so mladi - kar 20 jih je bilo - prejeli po rokah škofovega vikarja msgr. Oskarja Simičiča. Obred je potekal v lepi zbranosti in bilo je čutiti dobro dvoletno pripravo birmancev in staršev. Obred je spremljalo ubrano petje domačega mladinskega zbora.

Prizorišče drugega praznika je bilo obnovljeno župnišče. Po mogočni pesmi *Hvala večnemu Bogu* je spregovoril g. Simičič o pomenu župnišča v vasi. Župnik Markežič se je zahvalil vsem, ki so pomagali omogočiti tako hitro obnovo, in razgrnil finančno plat. Tretjino stroškov je pokrila občina; drugo tretjino je že odplačala župnija; nepokrita ostaja še tretjina. Če pomislimo, da je župnija (največ po zaslugi neutrudnega župnika) v dveh letih obnovila cerkev in župnišče, bo tudi to premostljiva ovira v zadovoljstvo vseh vaščanov, tudi tistih, ki so v tako velik projekt podvomili. Sledila sta blagoslov in ogled notranjih in zunanjih prostorov ter zakuska za vse.

Zvečer je župnijski svet pripravil prijateljsko srečanje in večerjo za vse obrtnike in prostovoljce pri delu

in čiščenju.

21. maja je župnija poromala v Drežnico v cerkev Srca Jezusovega s posebno prošnjo za mir in duhovne poklice ter zahvalo za srečno opravljena dela. Po maši smo obiskali zasebni muzej v vasi. Nato smo se poklonili žrtvam I. svetovne vojne v kostnici nad Kobariškim muzejem, obisk rojstne hiše pesnika Simona Gregorčiča na Vrsnem ter njegovega groba na Sv. Lovrencu. Vračali smo se po levem bregu Soče in se ustavili v Tolminu pred nedavno postavljenim kipom pesnici domačinki Ljubki Šorli blizu cerkve. Zadnja postaja bogatega programa je bil ogled lepote tolminskih korit. Zlasti za Primorce je obisk tega čudovitega kotička obvezen. Še prej pa si oglejmo tozadevno fotoreportažo v letošnji 5. št. Ognjišča na str. 54 in 57.

Klavirski recital Igorja Lazka

Pianist v intervjuju: »Glasbeni pedagog vzgaja človeka.«

V sredo, 24. maja, je bil v Kulturnem domu zadnji koncert letošnje sezone SCGV Emil Komel (Foto SR). Nastopil je ruski pianist Igor Lazko, ki živi in poučuje v Parizu ter koncertira po mnogih državah sveta. S svojim smiselno dognanim sporedom se nam je predstavil kot suveren in iznajdljiv iskalec nepoznatih glasbenih širin in razsežnosti.

»Moja družina? Pripadam tretji generaciji glasbenikov,« se mi predstavi preprosto. »Moja mati je violonistka; dolgo je igrala v Filharmoniji z Mravinskim in poučevala mlade talentirane otroke... Moj oče je violončelist, predava na petrogradskem konservatoriju in je v petdesetih letih zmagal na tekmovanju v Pragi z Rostropovičem... Oba deda sta violončelista, tudi mamina sestra; njen brat je violinist... Pa še moja žena je violinistka.« Mednarodno umetniško klimo je spoznal že med študijem v Moskvi; po raznih pomembnih priznanjih in snemanjih plošč je 16 let poučeval na beograjskem konservatoriju.

»Poznavanje klasične glasbe v državah bivše Jugoslavije ni razvito; zato ne nudijo dosti možnosti. Znana sta ljudska glasba in rock... Več možnosti je v Franciji ali Italiji.«

Komaj se je usedel za klavir na odru Kulturnega doma, takoj se je utopil v Bartokovo sonato (1926); dokazal je, da stilno odlično obvlada avantgardne etnomuzikološke prvine madžarskega skladatelja. Ritmično perkusijsko sonato s folklornimi elementi je podal ostro, črno-belo, gra-

nitno. Šlo je za pravi spopad s klavirjem. Kot drugo je predstavil Auroro - Beethovno sonato op. 53 (1804), posvečeno mecenu Waldsteinu. Presenetila je vedra in zdramatizirana interpretacija tehnično zelo težke in virtuosistične Beethovne sonate. Lazko ni hotel poudariti težav; šel je mimo njih. Podal je povsem klasično (mozartovsko oz. haydnovsko) verzijo Beethovna: svežo in drzno igrivo. Na izreden način je kontroliral zvok v nešteti otenkih od menopiana do pianissima. Waldstein-sonato je podal ustvarjalno, a zvesto, ni je posilil; dokazal je neverjetno neizčrppljivost svojih ustvarjalnih - vedno novih - sposobnosti; pravi notranji zaklad. Tudi tokrat bi bila spevnost sonate na boljšem klavirju bolj izrazita.

Sledila je De Fallova Fantasia betica (1919), malokrat prisotna skladba v koncertnih sporedih. Šlo je za fantazijo stilizirane španske folklorne

v ostrih sodobnih harmonijah, fantazijo strganih akordov in kitarističnih »punteadov«. Kljub interpretativnemu naporu je - spet zaradi klavirja - izvenela le premalo špansko-agresivna.

Zadnja skladba na sporedu je bila Rachmaninova sonata št. 2 op. 36 (1913). Klavir je končno zapel v zvočnem bogastvu otožnih tonov, v tehničnih virtuosizmi in ognjevitosti, ruski lirski širini in globokosti. Sonata je tehnično zahtevna in formalno malo neurejena; čeprav so stavki ponekod razvlečeni, jih je Lazko dobro zadržal v celoti. Vsaka nota je imela svoj smisel in barvo. Če je Bartok še preveč sintetičen, je Rachmaninov s to sonato njegovo pravo nasprotje.

Kot dodatek je Lazko izvedel Bachovo Fantasio in fugo v D-duru. To je bila skladba, ki je lahko najbolje zazvenela v taki (gledališki in ne koncertni) dvorani in na takem (nehvaležnem) klavirju. Podal jo je genialno, tako da je marsikoga presenetil predvsem z izrazitim obvladanjem polifonije v fugi, ko je vsak glas podal urejeno in plastično na drugačnem zvočnem nivoju.

Pa sem ga vprašal še o tem, kako usklajuje pedagoško delovanje z zahtevnim koncertiranjem. »Zame je pomembno eno in drugo. Jaz bi ne mogel biti samo pedagog. Nikakor ne... Kot pedagog pa mi je do tega, da se učenec ne nauči samo igrati, ampak da se nauči misliti. Vzgojitelj ne uči pianista, ampak človeka...« Čudovit koncert in čudovit izziv.

DD

V Štandrežu odprli nove prireditvene prostore med lipami v župnijskem parku

Marsikdo se je spraševal, kaj pravzaprav počenjajo člani PD Štandrež v župnijskem parku, saj je bilo od Velike noči dalje na obsežnem prostoru za župniščem stalno prisotnih več ljudi, ki so opravljali razna dela. Radovednost so si potešili v petek, 26. maja, ko je bila blagoslovitev in otvoritev teh prostorov. Vloženega je bilo veliko prostovoljnega dela pri gradnji pokritega odra, obsežne ploščadi ter pri obnovitvi vseh električnih naprav in osvetlitvi parka. Predstavlja se nam lepo in smotno urejen prostor, primeren za razne prireditve. Blagoslov in priložnostni nagovor je imel domači župnik Karel Bolčina, ki je poudaril, da bodo prostori služili župnijskim, kulturnim in dražabnim pobudam. Ob otvoritvi je štandreški mešani pevski zbor pod vodstvom Ticijane Zavodav zapel nekaj primernih pesmi. Že naslednjega dne se je na novih prostorih začel tradicionalni kulturno-družabni Praznik špargljev s slikarskim ex temporejem. Udeležilo se ga je skoraj 50 otrok iz vrtcev in osnovnih šol ter dijakov srednje šole. V nedeljo, 28. maja, se je v večernih urah odvijal kulturni program, ki ga je uvedla štandreška

mladina skupnega zbora Oton Župančič in Štandrež pod vodstvom Elde Nanut in Kristine Marušič. Člani društva *Pro senectute* iz Gorice so se predstavili s štirimi plesi iz vaškega in kmečkega okolja. Navdušenega sprejema so bile deležne deklice gimnastičnega odseka športnega društva *Bor* iz Trsta, ki so pod vodstvom prof. Olge Pavletič prikazala več ritmičnih točk. Skupina je dosegla že več uspehov na tekmovanjih italijanske gimnastične federacije kot tudi v Sloveniji. Praznik špargljev se nadaljuje prvo soboto in nedeljo v juniju.

Štandreška dekanija

Štandreška dekanija vabi vse dušne pastirje in člane župnijskih pastoralnih svetov na predavanje, ki bo v četrtek, 8. junija, ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici. Predaval bo g. Otmar Črnilogar, profesor na škofjski gimnaziji in v Malem semenišču v Vipavi. Kot priznan prevajalec Svetega pisma nam bo govoril o Kristusu, ki živi in deluje v svoji Cerkvi, kot ga predstavlja apostol in evangelist sv. Janez v svojih treh pismih. Predavanje naj bi služilo kot priprava na shod italijanske Cerkve, ki bo prihodnje jesen v Palermu, pa tudi na našo škofjsko sinodo.

MePZ Podgora v Strassoldu

V župnijski cerkvi sv. Nikolaja v Strassoldu se je v soboto odvijala zborovska revija pomladi; zborovsko prireditev, letos četrto po vrsti, sta organizirala MePZ sv. Cecilije in MePZ Rojala, v sodelovanju z zboroma Strassoldo ter Podgora. Pod vodstvom M. Špacapana se je MePZ Podgora predstavil publiku z bogatim programom, ki je obsegal tri motete (*Gallusova Ecce quomodo moritur justus ter Ecce concipies*), *Sicut cervus G.P. da Palestrine*, *Otče naš Korkazova*, *furlansko La biele stele ter značilno slovensko velikonono pesem* Dan presveti A. Vevkena; ob polifoniji, ki se ji zbor posveča s posebno pozornostjo, je podal prerez v slovanski pravoslavni svet ter prikaz naše ožje slovenske realnosti. Publika je izvajanje nagradila z dolgim ploskanjem, medtem ko so organizatorji poklonili predsednici društva spominsko priznanje. Družabnost je bila priložnost za medsebojno spoznavanje; očitno je bilo zanimanje udeležencev za našo zborovsko dejavnost in - z njo vezano - manjšinsko realnost.

Mladinska maša za duhovne poklice

V nedeljo, 28. maja, se se mladi iz Trsta in okolice zbrali v prezbitariju okoli daritvenega oltarja v cerkvi sv. Jakoba. Skupina ni bila velika, bila pa je duhovno pripravljena in ubrana na Gospodovo željo, naj molimo za duhovne poklice. Maševal je g. Milan Pregelj, pomagala pa sta g. Marij Gerdol in g. Zvone Štrubelj. Mašnik je pri homiliji poudaril, kako se bili prvi kristjani odprti in svobodni za Kristusa, medtem ko nas ovirata egoizem in materializem, ki ne devoljujeta, da bi se odprli Svetemu Duhu in da bi Jezus govoril v nas. Vernike, ki so se zbrali v cerkvi, je prevzelo petje ob spremljavi kitar in prošnje, ki so prihajale iz mladih src.

Večina mladih je po maši ostala ob okrogli mizi in se nato še dalj časa pomudila ob prijetnem vzdušju in pogovorih. Z izrednim zanimanjem so vsi sledili odkritim pričevanjem, ki so jih posredovali zakonca Marjan in Tatjana Kravos, katehista in mladoporočena Barbara in Boris Marzi, mladi župnik iz Rodika g. Milan Pregelj in šolska sestra s. Kerubina Petrovič. Na vsa vprašanja, ki jim jih je zastavil g. Zvone in mladi, so odgovarjali pristno in doživeto. Poudarili so, kako čudovito jih je vodila božja Previdnost, da so dosegli svoj poklic. Čutili smo, da so za vse »dar«, ki se razdaja nesebično vsem, ki so potrebni pomoči. G. Milan in s. Kerubina sta prepričana, da je za vsakim duhovnim poklicem nekdo, ki je molil zanj. Izpoved srečnega in gorečega duhovnika je vse prisotne spodbudila, naj vztrajno molimo in se žrtvujemo za duhovne poklice. Kajti vse druge poklice bi se še nekako dalo nadomestiti, sveto evharistijo in zakrament sprave pa nam more posredovati le duhovnik.

s. Gabrijela Koncilja

Prijetna novost na področju zborovskega petja

Skupina Resonet med koncertom (Foto Kroma)

V petek, 26. maja, se je v župnijski cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah odvijal krstni koncert nove vokalne skupine Resonet, ki sta ga podprli Slovenska prosveta in Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta. Skupina, ki šteje 17 pretežno mladih pevk in pevcev, je pod vodstvom Aleksandre Pertot z vajami začela že več pred kot letom dni, v Barkovljah pa je izvedla tri pesmi naših protestantskih piscev Primoža Trubarja in Adama Bohoriča v uglašbitvi Matije Tomca, tri Gallusove motete, dva moteta iz flamske in angleške glasbene zakladnice ter tri skladbe iz pravoslavne liturgije. (Isti program bo skupina izvedla v petek, 2. junija, v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.) Spored je povezovala Marinka Počkaj.

Številno občinstvo, ki je napolnilo barkovljansko cerkev, je z užitkom sledilo izvajanju posameznih skladb na lepi in kakovostni ravni. Sestav je res z lahkoto, ubrano in vlito pel ter podal čisto zvočno barvo (to zlasti altovski in basovski glasovi, medtem ko čaka sopranske in tenorske glasove še nekaj dela). Pozna se, da imajo tako pevovodkinja kot pevci za seboj bogate izkušnje: Aleksandra Pertot je namreč celo desetletje vodila zbor Milan Pertot, s katerim je dosegla lepe uspehe; mnogi pevci pa so peli ali pojejo v kakovostnih pevskih

sestavah (MePZ Jacobus Gallus in Primorci-Tabor ter Tržaški okteti).

Nastanek in krstni nastop skupine Resonet predstavljata torej prijetno novost na zamejskem glasbenem in zborovskem prizorišču, kot je prijetna novost tudi ta, da je že prej prišlo do nastanka druge vokalne skupine, in sicer skupine Musica noster amor, ki je že nastopila na reviji Primorska poje v Pivki 1. aprila letos (pod imenom skupina Gallus) in na Opčinah v sredo, 31. maja (vodi jo Janko Ban). Obe skupini obetata veliko dobrega in utegneta postati res svetli točki v zamejski glasbeni stvarnosti.

(iž)

Smo bili Slovenci »okupatorji«?

Predsednik Združenja istrskih beguncev Paolo Sardos Albertini je pred kratkim prišel na dan z novo zahtevo: naj se odstranijo plošče in spomeniki, ki spominjajo na prihod jugoslovanskih partizanskih čet v Trst maja 1945, češ da to niso bili nobeni osvoboditelji, ampak le novi okupatorji, ki so se v štiridesetih dneh svoje prisotnosti v naših krajih znesli nad italijanskim prebivalstvom. Tržaški veljak Nacionalnega zavezništva Sergio Giacomelli pa je šel še dlje in zahteval, naj se odstrani tudi spomenik bazoviškimi žrtvam, ki naj bi po njegovem mnenju bili le navadni teroristi.

Ob takih trditvah komentar skorajda ni potreben, saj vemo, odkod prihajajo. Vendar opažamo, da take zgodovinske razlage prihajajo tudi od tistih krogov, ki veljajo za prijateljsko razpoložene do Slovencev. Zlasti se tu postavlja problem terorja in t.i. fojbi, ki naj bi prizadel samo italijanski del prebivalstva. Vendar komunistični teror ni razlikoval med narodnostmi in - mislimo - je bil veliko večji v osrednji Sloveniji kot pri nas, kjer so jugoslovanske oblasti še kar velikodušno ravnale z mnogimi, ki so se kompromitirali s fašizmom. Potrebno bo še veliko dela, predvsem pa dobre volje, da se v objektivni luči prikaže polpretekla zgodovina Trsta in naših krajev.

V DSI predavanje o »Dosjeju Mačkovšek«

Društvo slovenskih izobražencev nadaljuje s serijo zgodovinskih predavanj ob 50-letnici osvoboditve z namenom, da se širša javnost seznanja tudi z manj znanimi stranmi polpretekle zgodovine, do katerih so se slovenski zgodovinarji dokopali po odprtju določenih arhivov.

Tako je v ponedeljek, 29. maja, v Peterlinovi dvorani potekal večer o t.i. Dosjeju Mačkovšek, to je o knjigi, ki jo je pred kratkim napisala zgodovinarica dr. Jera Vodušek-Starič in ki je izšla v okviru revije Viri, ki jo izdaja Arhivsko društvo Slovenije. V knjigi je objavljen del dosjeja, ki ga je nekdanja jugoslovanska policija UDBA imela o inž. Janku Mačkovšku, pripadniku slovenske liberalne skupine, ki je delovala v ilegali z obveščevalnim delom proti okupatorju v korist zahodnih zaveznikov.

Po krajšem predstavitevem nastopu Iva Jevnikarja je dr. Voduškova obrazložila raloge, zaradi katerih je knjigo napisala, in podala njeno vsebino. Knjiga ima štiri poglavja, v katerih so Mačkovškovi zapisi iz začetkov okupacije v Sloveniji (1941 in začetek 1942), zapisi s političnih sestankov v letih 1941-1944, zatem Mačkovškova poročila jugoslovanski begunski vladi v Londonu in dokumenti, ki niso direktno Mačkovškovi.

Številno občinstvo je s pozornostjo sledilo izjavam dr. Voduškove, ki je prisotnim nemalo osvetlila vlogo tistih skupin, ki so organizirale odpor proti okupatorju, ne da bi pri tem vstopili v Osvobodilno fronto.

Kam na počitnice?

Blíža se konec šolskega leta. Nato bodo počitnice. Kam bodo šli naši otroci? Nekateri pojdejo s starši na eden ali dva tedna v lepe kraje; drugi na občinska poletna središča. Toda večina otrok si ne more privoščiti bogatih počitnic. Če otrok živi z mestu, si gotovo želi iti iz mesta v lepo naravo, k morju, v hribe.

Imamo več društev, ki skrbijo za zdrave in lepe počitnice otrok. Pravimo jim kolonije. Že od leta 1947 obstaja društvo SLOKAD, ki v raznih krajih prireja lepe kolonije. Sedaj je že 31 let v Dragi, kraju zelenja, gozdov, travnikov, miru. V Trstu in Gorici deluje v ta namen Vincencijeva konferenca. To društvo že več let organizira kolonije za otroke v Karniji v Comegliansu.

Draga je daleč od Trsta le 13 km. Pod nekdanjo železniško postajo je velika stavba, ki lahko sprejme do 70 otrok. Lansko leto je sprejela tudi 110 otrok iz Černobila. KZE (USL) je zahtevala, da se stavbo temeljito popravi po sedanjih pravilih. SLOKAD se je tega držala. Kolonija je sedaj obnovljena. Starši, prijavite svoje otroke! Pojasnila dobite na tel. št. 226117.

Podelitev Flajbanovih nagrad v novih prostorih SDD

V novih prostorih Slovenskega dobrodelnega društva v ul. Mazzini 46 so v petek, 26. maja, podelili štipendije in podpore iz sklada Mihaela Flajbana nekaterim najzaslužnejšim študentom iz Trsta in Gorice (Na sliki / Foto Kroma). Pogoji, da študent lahko prejme Flajbanovo štipendijo oz. podporo, so dober uspeh v študiju, redno opravljanje izpitov in aktivna prisotnost v življenju naše skupnosti.

Komisija je od številnih utemeljenih prošenj izbrala osem. Štipendije so tako prejeli Alenka Hrovatin (letos prvič) ter Metka Kodrič, Vesna Cescutti, Katja Tommasi in Martin Pertot (le-tem je bila nagrada potrjena), podpore pa Maja Pečar, Magdalena Pahor in Miran Devetak.

Dan prej, to je v četrtek, 25. maja, pa se je v novih prostorih odvijal redni občni zbor SDD, na katerem je bila podana pozitivna ocena vloge Društva zlasti pri delu za otroke in mladino (predvsem velja omeniti pomoč za prizadete od vojne v Bosni). V glavnem so na občnem zboru potrdili vse dosedanje člane odbora, bila pa je to tudi nekakšna neuradna otvoritev novih prostorov (uradno jih bodo odprli septembra), ki jih je blagoslovil g. Marij Gerdol. V prostorih bo začasno deloval Klub slovenskih študentov, katerih predstavništvo se je udeležilo četrtkovega občnega zbora.

Škofovi obiski v naših župnijah

G. škof Lovrenc Bellomi nadaljuje z obiski po naših župnijah. Nekateri izmed teh obiskov spadajo v sklop pastoralnih vizitacij, ki jih škof v lanskem letu ni mogel opraviti, saj se je moral zateči v bolnišnico, kjer so ga operirali, zatem pa je bil dalj časa na okrevanju na Tridentinskem.

O nekaterih pastirskih obiskih smo v našem listu že pisali (npr. o obiskih na Opčinah in v Mačkoljah); škof pa se je mudil tudi v Dolini, sicer ne na pastirskem obisku, pač pa za sv. birmo 10 otrok. Birme se je udeležilo veliko ljudi, dekleta so bila v narodnih nošah, g. škof pa je med homilijo poudaril pomen tega zakramenta. V imenu župnijskega sveta je visokega gosta pozdravil Rado Štrajn.

Pastirski obisk se je odvijal v Boljuncu, kjer se je g. škof srečal s slovenskimi in italijanskimi verniki. Žal je tu treba omeniti dejstvo, da se je obiska udeležilo malo mladih. Škof je nadalje opravil pastoralno vizitacijo tudi v Trebčah.

Praznik češenj lepo uspel

Češenj so bili veseli zlasti otroci (Foto Kroma)

Tudi letos je veliko ljudi prišlo v Mačkolje na tradicionalni Praznik češenj, ki se je odvijal od petka, 26. maja, do ponedeljka 29. Za to je poskrbelo ugodno vreme zlasti v soboto in nedeljo, ko se, kot običajno, ljudje zvečer odpravijo ven. V nedeljo se je pozno popoldne odvijal tudi kulturni program, ki so ga oblikovali pihalni orkester s Proseka, ženska pevka skupina Stu ledi, folklorne skupine osnovnih šol od Domja, iz Boljunca in Doline ter otroški zbor in glasbena skupina iz Mačkolj. Vsak večer pa je bil ples ob zvokih ansamblov Krt in Status symbol.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

vabi na

KONCERT IZBRANIH OTROŠKIH
IN MLADINSKIH ZBOROV Z
OBMOČNIH REGIJ PRIMORSKE

Kulturni dom v Trstu, v soboto, 3. junija, ob 20. uri.

SLOVENSKA ŽUPNIJSKA SKUPNOST V ROJANU

vabi na

VEČER PESMI IN GLASBE

ob 30-letnici
uvedbe slovenskega jezika v bogoslužje
in radijskega prenosa nedeljske maše
iz cerkve v Rojanuv nedeljo, 4. junija, ob 20. uri v Marijinem domu
v ul. Cordaroli 29.

SKD HRASST IZ DOBERDOBA

pod pokroviteljstvom SSO

vabi na

predstavitve knjige profesorja Jožka Šaulija

SLOVENIJA,
PODOBA EVROPSKEGA NARODAv ponedeljek, 5. junija 1995, ob 20.45 v župnijski dvorani
v Doberdobi. Sodeloval bo mešani pevski zbor HRASST.

KROŽEK VIRGIL ŠČEK

KATOLIŠKA KNJIGARNA

V petek, 2. junija, bo od 18. uri v prostorih Katoliške knjigarne na Travniku
v Gorici predstavitev štirih publikacij, ki jih je letos izdal**KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL ŠČEK**
- študiji *Nadje Maganje in Aleša Breclja o slovenskih političnih skupinah v Trstu (1945-52)*;
- druga knjiga o mednarodnih pravnih in političnih dokumentih o varstvu manjšin *Iva Jevnikarja*;
- knjiga *Marka Tavčarja o nastopih Virgila Ščeka v rimskem parlamentu v letih 1921-23*.Na predstavitvi bo poleg avtorjev prisoten tudi predsednik Krožka
dr. Rafko Dolhar. Vljudno vabljeni!

16.

PASTIRČKOV
DANžupnijska dvorana
NABREŽINA
nedelja, 4. junija 1995, ob 16. uri
Vabljeni mali in veliki!
ob vsakemu vremenu

- nagajevanje zvestih Pastirčkovih sodelavcev
- veseli nastop otrok z Goriške in Tržaške
- igre, zabava...
- folklor, lutke...

Pastrirček vas čaka!

Novice iz Laškega

V nedeljo, 21. maja, smo šli verniki iz Laškega in Doberdoba na zanimivo potovanje z ladjo po gradeški laguni. Ta in meranska sta edini laguni v naši deželi; nista tako znani kot močvirnat kraj v deželi Camargue v Južni Franciji, imata pa podobne značilnosti, ki jih sami Slovenci dobro ne poznamo in nam jih tujci zavidajo. Laguni merita kakih 16.000 hektarjev, se razlegata od Tržiča tja do Lignana.

Odpluli smo iz Gradeža z velikim motornim čolnom *Cristina*; peljali smo se mimo številnih otočkov ob naravnem in deloma umetnem kanalu ter se usmerili proti pomembnejšemu otoku Porto Buso. Tam nas je sprejel dr. Kajetan Kravos, ki nam je kot sposoben ekološki operater podal kopico podatkov o tej edinstveni obalni morski naravi; orisal nam je nastanek otočkov, flo-ro in favno, življenje ribičev, ki so nekdanj živeli v malih in tipičnih »casonih« ter si služili kruh z ribolovom. Laguni sta seveda postali privlačna turistična točka predvsem za tiste, ki jih zanima ogled povodnih ptic in bogatega rastlinja.

Na otoku nam je gostilničar preskrbel primeren prostor ob osnovni šoli, kjer je g. Kodelja daroval sv. mašo; nato so nas postregli z odličnim kosilom - s svežimi ribami. Popoldne smo si ogledali okolico, ki meji z videmsko pokrajino in je bila več stoletij meja z Beneško republiko. Tam se izliva reka Stella, najpomembnejša ponikalnica v furlanski nižini, po kateri plujejo tudi trgovske ladje.

Prišel je čas vrnitve. Med enourno vožnjo z ladjo smo veseli novih spoznanj zapeli slovensko pesem, ki nas je pospremila do Gradeža.

Karlo M.

Pismo bralcev

Spoštovano uredništvo!

Prosimo Vas, da popravite poročilo gospoda Rema Devetaka o umestitveni seji novoizvoljenega občinskega sveta Občine Sovodnje ob Soči, ki je bila v ponedeljek, 8. maja 1995.

Zgrešeni zapis se glasi: »Zaradi nepredstavljenega dokumenta se je skupina SSK pri glasovanju vzdržala.«

Popravek: »Načelnik opozicije je sicer res oporekal, da se opozicija o smernicah delovnega programa večine ne more izreči, ker ji ni bil dan predhodno v vpogled. Na ta očitek je gospod župan odgovoril, da je bil upravni program Občinske enotnosti na razpolago vsem občanom in torej tudi izvoljenim svetovalcem SSK v občinskih uradih in na oglasni deski že od volitev dalje. Občinski tajnik je to potrdil.«

Občinski odbor
Občine Sovodnje ob Soči

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

PRAZNIK ŠPARGLJEV

v župnijskem parku med lipami v Štandrežu

sobota, 3. junija: od 20. ure dalje prosta zabava;

nedelja, 4. junija: ob 16. uri kulturni program:

štandreška mladinska dramska skupina z veseloigro *Forum*,

mladinski zbor z Vrha sv. Mihaela, MoZ iz Št. Mavra,

nagrajevanje slikarskega ex temporeja in vedra igra

Legenda o birokratu Štampiljki, ki ne more umreti v izvedbi skupine

društva Štandrež; sledi prosta zabava; ob 22. uri tombola.

Bogat srečolov in tombola, na voljo odlične jedače in dobra kapljica.

OBVESTILA

TREBČE. SKD PRIMOREC vabi na vaški praznik, ki bo 2., 3. in 4. junija t.l. ob nogometnem igrišču *Griža* v Trebčah. Igrala bosta ansambla Keydea in Kraški Kvintet ob dobro založenih kiskih. Vabljeni!

GABRJE. KULTURNO DRUŠTVO SKALA vabi na tradicionalni KONCERT NA BORJACU v soboto, 3. junija, ob 20.30. Sodelujejo MZ *Skala* iz Gabrij, dekliški zbor *Grlica* iz Budanj, MePZ *O. Župančič* iz Štandreža.

GORICA. SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO toplo vabi ob 50. obletnici osvoboditve in obnovitve slovenskega šolstva v Italiji na zaključno šolsko prireditev TVOJE BOGASTVO - MOJE BOGASTVO - NAŠE BOGASTVO, ki bo v goriškem Kulturnem domu v soboto, 3. junija 1995, s pričetkom ob 20.30.

GORICA. V CERKVI SV. IVANA bo na binkoštno nedeljo, 4. junija, ob 11.30 prvo sv. obhajilo slovenskih otrok.

GORICA. ACM-GORICA vabi k maši za edinost v ponedeljek, 5. junija, ob 16.30 v Zavodu sv. Družine.

Širši odbor ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE se bo sestel v ponedeljek, 5. junija, ob 20.30 v Doberdobi.

SSG - GORICA. Sergij Verč SAMOMOR KITOVI. Krstna uprizoritev, režija Mario Uršič. V ponedeljek, 5. junija, ob 20.30, abonma red A, v torek, 6. junija, ob 20.30 abonma red B v Kulturnem domu v Gorici.

GORICA. Po končanem šolskem letu se bo nadaljevalo zbiranje šolskih otrok v Zavodu sv. Družine v Gorici. Prihod ob 8.30, odhod ob 12. uri. Vabljeni so otroci osnovnih šol pa tudi dijaki srednje šole.

GABRJE. V nedeljo, 11. junija bo v Gabrijah dan bolnikov, bolehnih in ostarelih sovodenjske občine. Spored: ob 16.30 spoved; ob 17. uri sv.

ISKRICE

Arabski kristjani kličejo na pomoč. Njih število se je skrčilo na 6,1%. Kongres v Lahoreju je »blagoslovil« križarsko vojno proti kristjanom v arabskih deželah, s katero naj bi »ščistili« kristjane iz sredozemskih dežel. In vendar je prav po zaslugi kristjanov arabski svet spoznal dve svoji bogati dobi napredka v letih 800 in 1800.

Na pomoč kličejo tudi kristjani v Bosni in Hercegovini. Uničili so jim cerkve, samostane, edinstvene knjižnice, podjajo jih z njihove zemlje. Kalvarija se nadaljuje.

V Združenih državah je 50 milijonov oseb prepričanih, da bo leta 2000

maša, poje MePZ Rupa-Peč, sledi maziljenje za zdravje; ob 18. uri koncert Komorne vokalne skupine pod vodstvom Aleksandre Pertot; sledi družabnost. Poskrbeli bomo za prevoz sosedov in znancev. Pristrčno vabljeni!

NABREŽINA. V nedeljo, 4. junija, se bodo ob 9. uri med sv. mašo predstavili naši otroci tretjega razreda, ki želijo opraviti prvo sveto spoved, kakor določa nova škofijska določba. Zahvala staršem in vsem, ki so sodelovali pri letošnji pripravi in pa iskrena voščila za naprej! Isto nedeljo bo ob 16. uri nas PASTIRČKOV DAN. Veliko veselja in zdravega razvedrila. Dobrodošli!

TRST. MAŠA ZA EDINOST bo v ponedeljek, 5. junija, ob 17.30 v kapei v ul. Risorta 3. Sledil bo razgovor z diapozitivi. Vabi apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

TRST. V DSI bo v ponedeljek, 5. junija, srečanje s teologom dr. Antonom Stresom, avtorjem knjige ČLOVEK IN NJEGOVO BOG. Začetek ob 20.30.

OPČINE. POHOD NA NANOS. V nedeljo, 11. junija vabimo mlade na pohod na Nanos. Odhod izpred Marijaninišča na Opčinah. Za prevoz je poskrbljeno. Po osvojitvi vrha Nanosa bo sv. maša na prostem ali v cerkvi sv. Hieronima. V primeru slabega vremena gremo vseeno, ne na Nanos, temveč v Hrastovlje, kjer bo maša in ogled okoliških zanimivosti. Prijavite se pravočasno pri župniku na Opčinah!

DAROV

Za cekev sv. Ivana: ob 1. obletnici smrti Darka Komarja se ga spominjajo sestre Mimi, Irma in Dragica in darujejo 50.000 lir za cerkev sv. Ivana in 10.000 za KG.

Za lačne otroke v misijonih: K.K. 100.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: N.C.B. v spomin Brune M. Vatovec 25.000; Marija Gustinčič 25.000; Zora Carini 20.000; Marija in mama 10.000; Magdi Baretto 5.000; G. Sušelj 10.000; N.N. 50.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:	
Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglaš in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALJANSKEGA
PERIODIČNEGA TISKAZVEZA ITALJANSKIH
KATOLIŠKIH TEDNIKOV